

SUNDHED OG OMSORG
Aarhus Kommune

Et bedre liv

Sundhed og Omsorgs
serviceniveau
2011

Indholdsfortegnelse

Rådmandens forord	s. 3
De grundlæggende tanker bag tilbuddene og hjælpen fra Aarhus Kommune	s. 4
Tilbud, som du frit kan bruge	s. 5
Aktiviteter på lokalcentrene	s. 5
Brugerråd	s. 6
Beboer- og pårørenderåd	s. 6
Frivilligområdet - aktiviteter og muligheder	s. 6
Frivillighuse m.v.	s. 6
Øvrige tilbud til frivilligområdet	s. 7
Våge- og aflastningstjenester	s. 8
Frivillige foreninger	s. 8
Sundhedscentre i Aarhus	s. 9
Sundhedscaf�er	s. 9
Demensindsatsen	s. 10
Forebyggende hjemmebesøg	s. 12
Tilbud og hjælp med visitation	s. 13
Sagsbehandlingen	s. 13
Hvad kan du forvente af personalet?	s. 15
Dit hjem - personalets arbejdsplads	s. 16
Træning	s. 17
Rehabilitering - "Grib Hverdagen"	s. 19
Sygepleje	s. 22
Sundhedsklinikker	s. 23
Kørselsordninger	s. 24
Ledsageordningen	s. 27
Handicapbiler	s. 28
Hjælpemidler	s. 30
Boligindretning	s. 34
Snerydning	s. 35
Omsorgstandpleje og tandproteser	s. 35
Mad	s. 36
Praktisk hjælp	s. 39
Pleje	s. 41
Fleksibel hjælp i pleje og praktisk hjælp	s. 43
Afl�sning og aflastning	s. 46
Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom	s. 47
Plejevederlag - pasning af døende	s. 48
Korttidspladser	s. 50
Boliger	s. 51
Klagemuligheder	s. 54
Tidsfrister for visitation og levering af hjælpen	s. 55
Adresser på lokalcentre og plejehjem	s. 58

Kære medborger

"Et bedre liv" handler om de former for hjælp og tilbud, du kan få fra Sundhed og Omsorg i Aarhus Kommune, hvis du eller din familie ikke selv kan løse opgaverne, samt de tilbud, der kan medvirke til at forebygge dit behov for hjælp.

Dog er den økonomiske hjælp i form af pension, boligydelse, udvidet boligstøtte, varmetillæg og havehjælp ikke beskrevet her. Disse oplysninger kan du finde på Aarhus Kommunes hjemmeside: www.aarhus.dk

Hvis du får brug for hjælp, er kernen i servicen, at du kan få hjælp til de ting, som du eller andre i din husstand ikke selv kan klare.

Målet for hele vores indsats er, at du skal have bedre muligheder for at klare dig selv i hverdagen - og dermed få et bedre liv. Formålet er at begrænse, udskyde eller helt fjerne dit behov for hjælp.

For at du kan blive ved med at klare dig selv, vil vi desuden anvende velfærdsteknologiske hjælpemidler, såsom robotstøvsugere, påsætnings-skylletoiletter og af- og påtager til kompressionsstrømper.

Medarbejderne i Sundhed og Omsorg arbejder efter en række ledetråde, hvoraf de to vigtigste lyder: "Vi holder borgerne væk - fordi de gerne vil klare sig selv" og "Al magt til borgerne - fordi det er dem vi er her for".

Ledetrådene gennemsyrrer alt, hvad vi gør i Sundhed og Omsorg. Derfor tænker vi rehabilitering, træning, sundhedsfremme og forebyggelse ind i al den hjælp vi giver - og også før vi giver hjælp til f.eks. praktiske opgaver.

"Et bedre liv" er samtidig en beskrivelse af det serviceniveau, Aarhus Byråd har vedtaget for 2011, senest på byrådsmødet den 26. januar 2011.

I lovgivningen (serviceloven) kaldes serviceniveauet for pleje og praktisk hjælp, træning og mad for „kvalitetsstandarder“, men i Aarhus har vi valgt at bruge det mere mundrette ord „serviceniveau“. Serviceniveauet for pleje, praktisk hjælp, træning og mad gælder uanset boform.

Jeg håber, du får glæde af den hjælp, du får fra Sundhed og Omsorg.

Venlig hilsen

Dorthe Laustsen
rådmænd
Sundhed og Omsorg

De grundlæggende tanker bag tilbuddene og hjælpen fra Aarhus Kommune

Byrådet har vedtaget en omsorgspolitik for Aarhus Kommune. Omsorgspolitikken målgruppe er borgere – uanset alder og boform - som får hjælp til at leve et godt hverdagsliv. Samt borgere, der uden en forebyggende indsats vil blive afhængige af varig hjælp.

Målet for omsorgspolitikken er, at

- du får størst mulig indflydelse på hjælpen
- din trivsel er i fokus
- du kan klare dig selv længst muligt
- du får en værdig livsafslutning

Omsorg er at tage hånd om andres behov gennem nærvær, respekt og menneskelighed i et gensidigt forhold. I den sammenhæng skelner vi mellem: Egenomsorg, netværkets omsorg og de professionelles omsorg.

Egenomsorg vil sige, at den enkelte borger tager vare på sin egen trivsel og livskvalitet.

Netværkets omsorg er støtten fra familie, pårørende, venner og netværk i øvrigt. Det er en ligeværdig relation mellem mennesker, baseret på åbenhed, tillid og nærvær.

I **den professionelle omsorg** tager omsorgsmedarbejderen med sin faglige viden, erfaring og medmenneskelighed ansvar for, at borgeren får den rette støtte til at bevare en høj livskvalitet.

I tilknytning til omsorgspolitikken har vi nogle ledetråde, som vi arbejder efter i Sundhed og Omsorg, bl.a.: **Vi holder borgerne væk – fordi de gerne vil klare sig selv**

Det betyder:

- at vi vil styrke rehabilitering, sundhedsfremme og forebyggelse, også i hjemmet
- at vi vil udvikle sundhedstilbuddene tæt på borgerne
- at vi vil være med til at skabe sunde livsvaner

Målet er, at borgeren får et længere og sundere liv og en tilværelse uafhængig af hjælp fra kommunen

Al magt til borgerne – fordi det er dem, vi er her for

Det betyder:

- at vi vil give borgerne fuld åbenhed og indsigt i egen sag
- at vi vil planlægge hjælpen sammen med borgerne og skrive afgørelsen sammen med borgerne
- at vi vil styrke beboerdemokrati, borgerinddragelse og brugerstyring

Målet er, at borgerne altid bestemmer, inden for de rammer byrådet har vedtaget for serviceniveauet.

Tilbud, som du frit kan bruge

Aktiviteter på lokalcentrene

Aarhus Kommune tilbyder en bred vifte af aktiviteter på lokalcentrene - fx diverse motionshold, sang og musik, datastue, træværksted, foredrag, studiekredse, underholdning, bankospil, udflugter og fester.

Hvert lokalcenter har sine aktivitetstilbud, der afspejler de lokale interessegrupper og kulturen på det pågældende sted. Der er åbenhed over for nye ideer til aktiviteter og til oprettelsen af nye selvstyrende grupper. Mange af holdaktiviteterne er brugerstyrede og er åbne for alle. På hvert lokalcenter er der ansat en frivilligkoordinator, som sammen med brugerråd og frivillige bidrager til at skabe gode rammer for det frivillige liv på og omkring centrene. Du kan kontakte den lokale frivilligkoordinator, hvis du har lyst til at blive frivillig til gavn for ældre i området, hvis du vil have viden om aktiviteter, eller hvis du har lyst til at indgå i andre frivillige aktiviteter i fx klubber, foreninger, cafeområdet, som besøgsven eller lignende. Du kan læse mere på www.aarhus.dk/frivillig (frivillig lokalt).

Du er også velkommen til at komme forbi og købe mad eller en kop kaffe i caféen, hvor du kan møde andre pensionister i dit lokalområde og høre mere om, hvad der rører sig på dit lokalcenter. Mange lokalcentre har en folder, som giver en nærmere beskrivelse af de enkelte aktivitetstilbud, og på lokalcentrenes hjemmesider kan du også læse om hvad der foregår.

Brugerråd

Ved stort set alle lokalcentre i Aarhus Kommune er der et brugerråd, som varetager de lokale borgeres interesser over for Sundhed og Omsorg. Brugerrådene er aktive organer, som selvstændigt og i samarbejde med lokalcentrene laver aktiviteter for borgere i lokalområderne og for beboerne i centrenes plejeboliger. Der er valg til brugerrådene hvert andet år, i ulige år. Valgbare og stemmeberettigede er personer, som er fyldt 60 år, samt førtidspensionister.

Beboer- og pårørenderåd

Sundhed og Omsorg samarbejder med beboere i kommunens plejeboliger og deres pårørende på flere forskellige måder, fx gennem beboer- og pårørenderåd og afdelingsbestyrelser, som findes ved kommunens plejeboliger. Beboere i plejeboligerne samt deres pårørende kan vælges ind i et beboer- og pårørenderåd. Rådet varetager interesser for samtlige beboere i den enkelte plejeboligenhed i tæt samarbejde med ledelsen på centret. Der er valg til rådene hvert år i 4. kvartal.

Frivilligområdet - aktiviteter og muligheder

Sundhed og Omsorg støtter det frivillige foreningsliv i Aarhus for at give borgerne mulighed for at vælge et aktivt og indholdsrigt seniorliv. Meningsfyldte aktiviteter, der dyrkes i samvær med andre, skaber livsglæde og er med til at holde os i gang både fysisk og mentalt.

På Aarhus Kommunes 37 lokalcentre er der gode muligheder for at møde andre og skabe kontakter gennem samtale og aktiviteter. I frivilligt regi tilbydes fx besøgstjenester, madklubber, motionsvenner, caféfrivillige, netværksgrupper og idræt, for blot at nævne nogle få.

Der er meget fokus på det frivillige arbejde i kommunen, og der er udarbejdet en frivilligpolitik, som kan fås på lokalcentrene. Der kan søges om økonomisk tilskud til evt. udgifter i forhold til det frivillige arbejde. Alle registrerede frivillige hjælpere i Aarhus Kommune er dækket af en fælles ansvarsforsikring. I hvert lokalområde er ansat en frivilligkoordinator, som hjælper med at formidle frivilligt arbejde og understøtte den frivillige indsats.

Du kan læse mere om frivilligområdet på Aarhus Kommunes hjemmeside på dette link: <http://www.aarhus.dk/frivillig>

Frivillighuse mv.

De fem frivillighuse er en del af Sundhed og Omsorgs tilbud på frivilligområdet. Frivillighusene stiller rammer til rådighed i form af lokaler og miljøer, hvor klubber, foreninger og borgere kan mødes omkring en lang række aktiviteter. I frivillighusene kan man få støtte og rådgivning omkring foreningsarbejdet på seniorområdet.

Du er velkommen til at besøge frivillighusene. Du kan bare kigge ind, når det passer dig. De fem kommunale frivillighuse er:

SeniorCentret – Østergade 30

Huset ligger centralt i Aarhus og er samlingssted for 35-40 klubber og foreninger. Foreningerne har samlet set en stor bredde i deres tilbud inden for hyggeligt samvær og kulturelle aktiviteter. Her mødes malergrupper, faglige organisationer, danseklubber og mange andre.

Værkstedet - Østergade 40

Værkstedet i Østergade tilbyder aktiviteter inden for træbearbejdning, keramik, sølvarbejde, glaskunst og stenslibning samt stort set alt inden for jern og metal. Værkstedet er, som de øvrige frivillighuse, åbent for alle interesserede. Erfarne brugere af værkstedet tilbyder oplæring i brug af maskinerne, ligesom der løbende udbydes kurser i forskellige håndværksteknikker og kunstarbejde.

Langenæs HandicapCenter, Langenæs Allé 21

Langenæs Handicapcenter er en paraplyorganisation for handicap- og patientforeningernes frivillige arbejde i Aarhus Kommune. Huset rummer ca. 25 klubber og foreninger, som mødes omkring klubaktiviteter og socialt samvær. Langenæs Handicapcenter danner rammen om klubber og aktiviteter for såvel ældre som yngre brugere inden for handicapområdet.

Frivillighuset, Sct. Pauls Gade 25

På Frederiksbjerg ligger Frivillighuset Sct. Paulsgade. Her spænder aktiviteterne i de ca. 45 klubber og foreninger fra motion og madgrupper over malegrupper og martiné til kor og orkester og meget andet. Frivillighuset rummer herudover en hyggelig cafe, hvor frivillige tilbereder og serverer sunde frokostretter til de daglige brugere af huset samt gæster.

Fristedet Skæring, Plantagevej 14, Egå

Med direkte adgang til stranden ligger Fristedet Skæring i unikke omgivelser, der indbyder til udeliv, fordybelse og nærvær. Fristedet Skæring har fine faciliteter til såvel enkeltdagsudflugter, overnatning, møder, kurser og aktiviteter - indendørs som udendørs. Fristedet Skæring kan benyttes gratis af klubber, foreninger, frivillige, råd og pårørende med tilknytning til Sundhed om Omsorg.

Øvrige tilbud på frivilligområdet

Sundhed og Omsorg tilbyder gennem et samarbejde med en række frivillige foreninger sorg- og livsmodsgupper for efterladte. Det er frivilligt at deltage i grupperne. Enhver borger, pårørende eller medarbejder kan henvende sig, hvis man oplever, at en ældre, som bliver alene, har behov for én at tale med i sorgen. Sundhed og Omsorg har indgået aftaler med fem organisationer, som alle har tilbud inden for sorg- og livsmodsarbejdet: Ældre Sagen, Folkekirkens Samvirke i Aarhus, Selvhjælpsgrupper i Aarhus, Klostergadecentret samt Kræftens Bekæmpelse. Grupperne samarbejder endvidere med sundhedsklinikkerne på lokalcentrene. Information kan hentes hos foreningerne.

Våge- og aflastningstjenester

Sundhed og Omsorg samarbejder med en række foreninger, som tilbyder støtte og aflastning til pårørende, døende og alvorligt syge. Hvis du som pårørende eller borger har brug for støtte, kan du læse mere på www.aarhuskommune.dk/frivillig, hvor du finder mere information og kontaktoplysninger på de frivillige foreninger.

Sundhed og Omsorg giver driftstilskud til foreninger inden for frivilligområdet. Det drejer sig om følgende:

Klostergadecentret, Klostergade 35 - 37

Centralt i Aarhus midtby ligger Klostergadecentret. Centret tilbyder mødesale og grupperum, ligesom der stilles lokaler til rådighed for en lang række klubber og foreninger inden for seniorområdet i Aarhus. Klostergadecentret arbejder for at skabe et sundt liv fyldt med livsglæde og handlekraft. Det frivillige sociale arbejde er omdrejningspunktet for aktiviteterne i huset.

Ældre Sagen i Vester Allé 8, Aarhus Nord og Aarhus Syd

Ældre Sagen tilbyder en lang række aktiviteter for seniorer i Aarhus - sorg- og livsmodsgupper for efterladte, telefontjenester, netværksgrupper, cafe og forskellige grupper inden for fx kortspil, dans og musik. Herudover rådgivning og vejledning for seniorer i Aarhus, fx omkring demensområdet, arv, forsikring, bolig og økonomi.

Dansk Blindesamfund, Sønder Allé 10

Dansk Blindesamfunds aktivitetshus i Sønder Allé er et lokalcenterlignende tilbud for blinde og svagtseende borgere i Aarhus Kommune. Huset er åbent for alle, der har lyst til at deltage i edb-undervisning, syning eller en af de mange andre aktiviteter. Stedet er et fristed for borgere med et synshandicap – her kan man mødes med ligestillede og få en snak eller rådgivning.

Foreningsbutikken, Klostergade 35

Foreningsbutikken yder støtte og vejledning til klubber og foreninger inden for seniorområdet i Aarhus Kommune. Borgerne kan komme ind fra gaden og få information om mulighederne for at yde en frivillig indsats, starte en klub eller forening, få vejledning til fonds- og puljeansøgninger eller blive frivillig på et af de mange sociale projekter i Aarhus.

Frivilligcenter Aarhus, Grønnegade 80

(under Sociale Forhold og Beskæftigelse)

Frivilligcenter Aarhus er en paraplyorganisation for ca. 40 frivillige foreninger. Centret arbejder for at styrke den frivillige sociale indsats for borgere i Aarhus Kommune og supplerer de indsatsområder, der prioriteres i Sundhed og Omsorg. Her kommer også seniorer, mennesker med handicap, mennesker med psykiske problemer etc.

Sundhedscentre i Aarhus

I samarbejde med praktiserende læger og byens hospitaler har Aarhus Kommune etableret to sundhedscentre. Det ene er i midtbyen, Jægergårdsgade 97, 1. sal, Aarhus C, i det gamle Centralværkstedes kontorlokaler, og det andet er i Vestbyen, Gudrunsvej 78 – 80.

Sundhedscentret er åbent for alle borgere, og du kan få:

- Information og vejledning om kost, rygning, alkohol, motion (KRAM-faktorerne) og kroniske sygdomme.
- En sundhedssamtale, hvor du får et overblik over din sundhedstilstand og vejledning i, hvilke muligheder du har for at leve et sundere, gladere og mere aktivt liv, og hvilke relevante sundhedsfremmende tilbud der er i offentligt, frivilligt og privat regi.
- Patientuddannelse, hvis du eller din nærmeste lider af en kronisk sygdom. Kurset varer 6 uger. Instruktørerne på kurset lider selv af en kronisk sygdom.
- Patientundervisning for borgere med KOL (Kronisk Obstruktiv Lungesygdom), hjerte-kar sygdomme eller diabetes type 2.

For at deltage i det 12-ugers kursusforløb skal du henvises af egen læge.

Yderligere information om sundhedscenteret tilbud kan ses på Aarhus Kommunes hjemmeside: www.aarhus.dk/sundhedscenter

Du kan også ringe på 8713 4035.

Sundhedscaféer

Sundhedscaféerne er et åbent tilbud til alle borgere i boligområderne. I sundhedscaféerne er der mulighed for at få tre forskellige sundhedstjek. Et lille sundhedstjek, hvor man ud fra sin vægt, højde og fedtprocent får bestemt sin krops biologiske alder. Et mellem sundhedstjek, hvor man udfylder en sundhedsprofil på nettet og efterfølgende får at vide, om man har en sund eller en usund livsstil, samt nogle gode råd til, hvad man kan gøre, hvis man overvejer at ændre sin livsstil til det sundere. Endelig er der et stort sundhedstjek, hvor man udfylder en sundhedsprofil og kommer ind til en sygeplejerske og får målt bl.a. blodtryk og blodsukker samt får en sundhedssamtale.

Sundhedscaféerne findes i:

- Herredsvang, i kulturhuset, åbent hver tirsdag fra 14.30 til 17.00
- Viby Syd (Rosenhøj, Søndervangen og Kjærslund), Rosenhøj 19 B, åbent hver mandag fra 13.30 til 16.00
- Trigeparken, i Beboerhuset i Oasen, åbent hver torsdag formiddag fra 9.30 til 12.00
- Gellerup-Toveshøj, i Tousgårdsladen på Edwin Rahrsvej 6B, åbent hver onsdag fra 13.00 til 15.30
- Bispehaven, i Trivselshuset, åbent hver torsdag eftermiddag fra 13.00 til 15.30

Demensindsatsen

Ud over den indsats og de tilbud som findes i alle de 13 lokalområder, har Aarhus Kommune en række specialiserede tilbud for borgere med demens og deres netværk. Tilbuddene beskrives her, og du kan også hente mere viden og kontaktinformation på Aarhus Kommunes hjemmeside: www.aarhus.dk

Demens Caféen

Demens Caféen ligger i Marselisborg Centret, P. P. Ørumsgade 11. Caféen er et anonymt oplysnings-, rådgivnings-, samværs- og støttecenter for mennesker med demens i tidligt stadie og deres nærmeste. Overordnet giver Demens Caféen oplysning til alle borgere med behov eller interesse for information om demens, bl.a. via undervisning, foredragsvirksomhed og studiebesøg.

For mennesker, som har demens tæt inde på livet, tilbyder Demens Caféen personlig eller telefonisk rådgivning og vejledning omkring livet med demens. Vi oplyser desuden om hvad der findes af støttemuligheder i Aarhus Kommune.

Har du demens i tidlig fase, er der i Demens Caféen særlige aktivitetstilbud til dig, som har sygdommen, og til dine nærmeste. Bl.a. er der mulighed for at deltage i en samtalegruppe for mennesker med demens eller i en samtalegruppe for ægtefæller til mennesker med demens.

Er du over 65 år, kan vi eventuelt hjælpe dig videre til aktivitets- og støttetilbud på det lokalcenter, der ligger i nærheden af, hvor du bor.

Demensindsatsens opsøgende medarbejdere

Du eller dine pårørende har mulighed for at få besøg af en opsøgende medarbejder. Måske vil du gerne høre noget om demens og mulighederne i Aarhus Kommune, men er ikke parat til at besøge Demens Caféen eller et lokalcenter.

Måske har du svært ved at rumme talen om demens – så kan en opsøgende medarbejder være en hjælp til at komme videre. Som et ekstra tilbud har den opsøgende medarbejder også mulighed for at aflaste efter en særlig, individuel vurdering. De opsøgende medarbejdere kan du kontakte ved at henvende dig på Demens Caféen.

Dagtilbud

På Graham Bells Vej i den nordlige bydel har Aarhus Kommune et særligt dagtilbud for borgere, hvis demensforandringer gør, at de ikke kan få dækket deres behov for hjælp og støtte på eget lokalcenter. Hvis du ønsker at vide mere om dagtilbudet, kan du kontakte dit lokalcenter eller den demenskoordinator, der dækker dit distrikt.

Team Demens+

Team Demens+ er et fagligt specialteam, som rekvireres til at arbejde afdækkende og forebyggende enten hjemme hos borgeren eller i forbindelse med ophold i dagcenter. Målet er at understøtte borgere i at blive i dagtilbud i eget lokalområde og at nedsætte behovet for plejeboliger.

Målgruppen er borgere med demens, som bor i eget hjem, og fælles for borgerne er, at de ud over demens har særlige livsbetingelser, som kræver en særlig faglig indsats for at dække deres behov.

Hvis du ønsker at vide mere om Demens+, kan du kontakte dit lokalcenter eller den demenskoordinator, der dækker dit distrikt. Byrådet har vedtaget Team Demens+ i januar 2011, og tilbuddet forventes at starte omkring 1. marts 2011.

Demenskoordinatorer

Aarhus Kommune har tre udekørende demenskoordinatorer, hvis hovedopgave er at være faglige konsulenter og vejledere, især i komplekse sager og komplicerede forløb. De yder rådgivning og vejledning både til personale og til borgere med demens og deres netværk. På hjemmesiden kan du få viden om, hvem der dækker dit område, eller du kan henvende dig på dit lokalcenter.

Demenskoordinatorerne har også den vigtige opgave at etablere pårørendegrupper ud over de samtalegrupper, Demens Caféen tilbyder. Hvis du ønsker at vide mere om dette tilbud, kan du henvende dig til rådgivende demenskoordinator Mette Brynskov, tlf. 87 13 19 32 / 51 57 68 80, eller pr. mail meb@aarhus.dk

Undervisning om demens

Pårørende til borgere med demens har mulighed for at deltage i undervisningsforløb. De afvikles hvert år, forår og efterår. På dit lokalcenter kan du finde informationsfoldere, når der er tilmelding, ligesom det annonceres på hjemmesiden. Vil du gerne vide mere, kan du kontakte rådgivende demenskoordinator Mette Brynskov, tlf. 87 13 19 32 / 51 57 68 80, eller læse mere på hjemmesiden: www.aarhus.dk

Specialplejeboliger til borgere med demens

Der findes 98 plejeboliger i Aarhus Kommune til borgere med demens, som har brug for en specialindsats. I løbet af 2011 etableres yderligere 40. Boligerne er fordelt på flere adresser. Hvis du gerne vil vide mere om disse boliger, kan du kontakte demenschef Lissie la Cour, tlf. 87 13 19 14.

Udvikling af demensindsatsen

Den specialiserede indsats på demensområdet i Aarhus Kommune er samlet under en fælles ledelse og rummer også en udviklingsenhed. Her kan du henvende dig, hvis du har brug for vejledning i, hvor du selv kan søge mere viden om demens og om forebyggelse af demens. Du er også meget velkommen til at henvende dig, hvis du har idéer til den samlede demensindsats fremadrettet. Du kan kontakte udviklingskonsulent Line Folsgaard Petersen, tlf. 87 13 19 39, mail lfp@aarhus.dk eller demenschef Lissie la Cour, tlf. 87 13 19 14, mail llc@aarhus.dk

Hvis du vil vide mere

Ud over hjemmesiden er der også udgivet en pjece til borgere med demens og deres netværk. Her fortælles om muligheder for aktivitet, hjælp, støtte og samvær i hverdagen. Pjecen kan hentes hos borgerservice, på dit lokalcenter, hos din praktiserende læge, på biblioteket eller downloades fra hjemmesiden.

Forebyggende hjemmebesøg

Fra du er fyldt 75 år, tilbyder kommunen dig ét forebyggende hjemmebesøg om året, hvis du ikke i forvejen modtager både pleje og praktisk hjælp eller bor i en plejebolig.

Et forebyggende hjemmebesøg er en samtale i dit hjem mellem dig og en besøgsmedarbejder fra dit lokalcenter. Du får et brev med tilbud om besøg, og vi håber du har lyst til at tage imod det. Det, du taler med besøgsmedarbejderen om, er fortroligt, og besøgsmedarbejderen har derfor tavshedspligt. Hvis der er noget, du ønsker, at besøgsmedarbejderen skal inddrage andre i, aftales dette mellem jer.

Formålet med besøget er at bevare eller styrke din livskvalitet og dit helbred. Du ved bedst, hvordan det kan ske, og ud fra det kan vi give dig råd og vejledning. Et forebyggende hjemmebesøg kan derfor handle om mange forskellige ting, det afhænger helt af, hvad der er vigtigt for dig.

Besøgsmedarbejderen fra lokalcentret har et bredt kendskab til, hvilke muligheder der er i kommunen, både inden for det frivillige område og det sociale område. Besøgsmedarbejderen kan desuden give gode råd om, hvordan du afhjælper besværigheder i hverdagen, hvordan du kan finde nye fællesskaber osv.

Hvis du vil vide mere om forebyggende hjemmebesøg, er du meget velkommen til at kontakte dit lokalcenter.

Tilbud og hjælp med visitation

Sagsbehandlingen

For de efterfølgende tilbud gælder det, at du skal henvende dig til en **visitator** fra Aarhus Kommune, hvis du mener, at du har brug for hjælp.

Visitatoren er en faguddannet person, der sammen med dig vurderer dine behov og evt. muligheder for hjælp.

Du kan kontakte visitationen på tlf. 8940 9700, hverdage mellem kl. 8 og 15, hvis du f.eks. mener, du ikke selv kan klare din personlige pleje eller de praktiske opgaver i hjemmet.

Du anbefales at invitere en **bisidder** - dvs. pårørende, bekendt eller andre - med til samtalen med visitatoren. Bisidderen kan støtte dig i situationer, hvor du er usikker. En bisidder er dine ekstra øjne og ører samt din ekstra stemme, hvis du ønsker det. Det kan være en god ting, at en anden kan være med til at huske, hvad der blev sagt og aftalt ved samtalen.

Mange af brugerrådene på lokalcentrene tilbyder en **frivillig bisidder** til samtalen med en visitator. Denne service er gratis for dig. Bisidderen er uafhængig og er naturligvis underlagt tavshedspligten. Du kan ringe til Sundhed og Omsorg på tlf. 8940 6576, hvis du har brug for en frivillig bisidder, og hvis du vil se en liste over frivillige bisiddere. Du kan også ringe, hvis du selv har lyst til at være frivillig bisidder.

Du vil blive inddraget mest muligt i oplysning og behandling af din sag, så du selv er med til at træffe afgørelsen om den nødvendige hjælp. Visitator vil således bede dig om at medvirke til at få de nødvendige oplysninger frem.

Når visitatoren skal vurdere, hvilken hjælp du kan få, tages der udgangspunkt i lovgivningen, i dine behov og i det serviceniveau, Aarhus Byråd har vedtaget. Du kan ifølge serviceloven få hjælp, hvis din funktionsevne er midlertidigt eller varigt nedsat på grund af fysiske, psykiske eller særlige sociale problemer.

Hjælpen tildeles altid på baggrund af en konkret, individuel vurdering af din samlede situation og behov.

Vurderingen af behovet for hjælp kan ske i dit hjem, på visitationens adresse eller ved telefonisk kontakt.

Ved tildelingen af hjælpen lægger visitatoren vægt på:

- hvad du selv kan gøre
- om der er en ægtefælle eller andre i dit hjem, der kan hjælpe med nogle af de praktiske opgaver
- hvad du kan gøre med støtte fra personalet
- hvad du efter træning, oplæring eller vejledning kan blive i stand til selv at gøre
- hvad du er ude af stand til at gøre og derfor har behov for hjælp til

Målet er, at du bliver i stand til selv at klare så mange ting som muligt.

Afgørelsen

Visitators afgørelser er forskellige, alt efter hvilken hjælp der søges om.

- **Ved personlige hjælpemidler:** Du får et ansøgningssskema fra visitator, hvis visitator vurderer, at der er behov for yderligere oplysninger. Ansøgningssskemaet fungerer samtidig som en samtykkeerklæring til indhentning af yderligere oplysninger.
- Du får en skriftlig afgørelse. Et evt. afslag vil være forklaret (begrundet).
- **Ved hjælpemidler til udlån:** Hvis du får bevilling på det ansøgte, får du en mundtlig afgørelse. Hvis du får afslag, får du en skriftlig afgørelse, hvor afslaget vil være forklaret (begrundet).
- **Ved pleje og praktisk hjælp samt træning:** Hjælpens omfang, formål og varighed aftales mellem dig og visitator. Hvis du får bevilget den hjælp, du har ansøgt om, får du en skriftlig orientering om den aftalte hjælp. Hvis du ikke får den hjælp, du har søgt om, får du et skriftligt afslag med en forklaring (begrundelse) samt en klagevejledning. Ved mindre justeringer af hjælpen, hvor du får den hjælp, du har bedt om, vil du ikke blive skriftligt orienteret.
- **Ved andre former for hjælp:** Du får som udgangspunkt en skriftlig afgørelse, både ved bevilling og ved afslag. Et afslag vil være forklaret (begrundet).

I skemaet sidst i denne beskrivelse fremgår tidsfristerne for behandling af sager vedr. en lang række typer af hjælp, samt tidsfristerne for levering af hjælpen.

Visitatorerne foretager en individuel og konkret vurdering af, hvor meget det haster med at behandle den enkelte borgers sag. Sagsbehandlingen for de ressourcetsvage borgere - herunder borgere med f.eks. hurtigt fremadskridende lidelser, der inden for kort tid medfører totalt funktionstab eller død - vil blive koordineret og opprioriteret, så sagsbehandlingstiden bliver kortest mulig.

Dit behov vurderes løbende

Dit behov for hjælp bliver revurderet af visitator, når det er nødvendigt. Personalet, der kommer i dit hjem, vil derudover løbende følge dit behov for hjælp og meddele ændringer til visitator.

Kontaktperson

Alle borgere, der modtager pleje og praktisk hjælp, får tildelt en kontaktperson, som kan hjælpe med alle spørgsmål om denne hjælp. Du kan også bruge kontaktpersonen, hvis den tildelte hjælp ikke leveres i overensstemmelse med afgørelsen. Der vil i din skriftlige afgørelse om hjælp stå, hvem der er din kontaktperson, samt telefonnummer og træffetid.

Hvad kan du forvente af personalet?

Personalet der kommer i dit hjem, skal kende og efterleve Sundhed og Omsorgs mission: „Sundhed og Omsorg – for et bedre liv“. Personalet skal være kendt for høj kvalitet gennem faglighed, omhu og medmenneskelighed. Personalet skal udføre arbejdet med troværdighed, respekt og engagement.

Det betyder, at:

- personalet planlægger den hjælp du skal have, sammen med dig
- hjælpen altid udføres af et engageret og ansvarsbevidst personale, der respekterer dine livsværdier, holdninger og erfaringer
- personalet er nærværende i den enkelte situation
- personalet, gennem dialog med dig, udfører hjælpen med omtanke, så din værdighed, selvbestemmelse og ansvar for din egen tilværelse bevares og respekteres
- personalet observerer, hvordan du har det, vurderer og iværksætter tiltag samt rapporterer observationer til de relevante parter
- personalet leverer hjælpen omhyggeligt, grundigt og omsorgsfuldt.

Omsorg og pleje skal visiteres og leveres ud fra et sundhedsfremmende og aktive-rende sigte, hvor der tages udgangspunkt i dine egne ressourcer og motivation.

Det indebærer, at:

- Visitatorerne skal inddrage dig mest muligt i behandlingen af sagen
- Personalet skal støtte og motivere dig til at deltage så aktivt som muligt for at styrke og bevare dine ressourcer. Hjælpen skal med andre ord tilrettelægges, så den er med til at holde dig aktiv
- Personalet skal - uanset om de kommer fra kommunen eller private firmaer - være bekendt med kommunens gældende serviceniveau og vide, hvilken hjælp du helt konkret er bevilget.

Alt personale, der kommer i dit hjem - uanset om de kommer fra kommunen eller private firmaer – skal bære et synligt ID-kort med billedlegitimation. De skal præsentere sig og vise legitimationen, når de besøger dig.

Dit hjem - personalets arbejdsplads

Arbejdet skal kunne udføres under sikkerhedsmæssigt forsvarlige forhold i dit hjem. Der vil derfor blive lavet en arbejdspladsvurdering (APV), da eksempelvis hjælpe-midler, el-ledninger, el-apparater m.v., som personalet skal bruge, skal være i orden.

Det kan være nødvendigt at ommøblere, fjerne tæpper og/eller installere tekniske hjælpemidler i dit hjem, før du kan få hjælp, for eksempel ved at udskifte sengen med en plejeseng.

Da hjemmeplejen også fungerer som uddannelsessted, kan personalet have elever eller studerende med, som i perioder også vil udføre den aftalte hjælp.

Du skal selv stille de arbejdsredskaber til rengøring m.v. til rådighed, som normalt er i alle hjem. Det kan for eksempel være klude, almindelig vasketøjskurv, støvsuger og gulvskrubbe med teleskoprør og rengøringsmidler. For at sikre et godt arbejdsmiljø skal rengøringsmidlerne være miljøvenlige og arbejdsredskaberne i forsvarlig stand. Derudover skal du sørge for ordentlige adgangsforhold til boligen.

Personalet, deres ægtefæller og deres nærtstående må ikke modtage arv, gaver eller lignende økonomiske fordele fra dig. De må heller ikke låne penge af dig eller sælge varer til dig.

Personalet må ikke ryge i dit hjem eller udendørs ved dit hjem, f.eks. i haven eller på altanen. Det er også en forudsætning for at modtage hjælp, at du eller dine gæster ikke ryger i dit hjem, mens personalet udfører arbejdet. Hvis du ryger, henstilles det, at du lufter ud i dit hjem inden personalet ankommer.

I plejeboliger er rygning ikke tilladt på fællesarealerne.

Træning

Aarhus Kommune kan tilbyde:

- Genoptræning – både efter udskrivelse fra sygehus og uden indlæggelse
- Vedligeholdelsestræning
- Rehabilitering – "Grib Hverdagen"

Genoptræning, vedligeholdelsestræning og rehabilitering kan være en mulighed, når du har svært ved at få hverdagen til at fungere. Aarhus Kommune vil gerne støtte op om, at du kan klare dig længst muligt i eget hjem uden hjælp.

Genoptræning generelt

Formålet med genoptræning er at give dig de bedst mulige forudsætninger for at fungere i hverdagen.

Ved genoptræningen lægges der vægt på:

- at den giver dig mulighed for igen at kunne fungere i hverdagen og i sociale sammenhænge
- at du selv er med til at planlægge og sætte mål for træningen
- at du har et medansvar for at gennemføre den planlagte træning

Genoptræningen indeholder ergo- og/eller fysioterapeutisk træning af fysiske og mentale funktioner og foregår i en tidsbegrænset periode.

Tidsfrister for visitation og levering af genoptræning fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Genoptræning efter udskrivning fra sygehuset

Når du skal hjem efter et ophold på sygehuset, vurderer lægen på sygehuset, om du har behov for genoptræning. Hvis svaret er ja, udarbejder lægen en genoptræningsplan. Planen kan være til specialiseret genoptræning, almen genoptræning eller egentræning. Sygehuset sender din genoptræningsplan til kommunen efter aftale med dig.

Genoptræningen kan foregå forskellige steder:

- specialiseret genoptræning foregår på sygehuset
- almen genoptræning foregår enten på lokalcentret, på MarselisborgCentret (Aarhus Kommunes eget center for genoptræning) eller hos privatpraktiserende fysioterapeut, som kommunen har indgået et samarbejde med.

Det er visitator, der henviser dig til disse genoptræningsforløb.

Skal du genoptrænes via egentræning, sørger sygehuset for, at du får den nødvendige instruktion.

Træningsindsatsen varetages af fysioterapeuter og ergoterapeuter og foregår i et samarbejde mellem relevante faggrupper, f.eks. sygeplejerske, social- og sundhedspersonale samt andre eksterne fagpersoner.

Træningen kan foregå individuelt, i gruppe eller som en kombination af begge.

Genoptræning uden indlæggelse på sygehuset

Aarhus Kommune kan også tilbyde dig genoptræning, selv om du ikke har været behandlet eller været indlagt på sygehus. Typisk sker det, når dine muligheder for at fungere i hverdagslivet er nedsat.

Det er visitator, der vurderer, om du kan få genoptræning.

Træningsindsatsen sker med udgangspunkt i lokalcentrene i et samarbejde mellem en række faggrupper: fysio- og ergoterapeuter, sygeplejersker, SOSU-personale.

Træningen kan foregå individuelt, i gruppe eller som en kombination af begge. Genoptræningen kan foregå hjemme hos dig, på lokalcentret eller på et andet kommunalt center. Lokalcentret beslutter sammen med dig, hvor træningen skal foregå.

Normalt vil genoptræning foregå tre til fem gange om ugen i op til otte uger. Senest efter otte uger skal dit træningsforløb vurderes i forhold til de opstillede mål. Herefter vil visitator revurdere dit behov for genoptræning.

Vedligeholdelsestræning

Formålet med vedligeholdelsestræning er at fastholde din evne til at fungere i hverdagen.

Ved vedligeholdelsestræning lægges der vægt på:

- at den giver dig muligheden for at kunne fungere i din hverdag i hjemmet og i sociale sammenhænge
- at du selv er med til at planlægge og sætte mål for træningen
- at du har et medansvar for at gennemføre den planlagte træning

Det er visitator, der vurderer om du kan få vedligeholdelsestræning.

Træningsindsatsen sker med udgangspunkt i lokalcentrene i et samarbejde mellem en række faggrupper, f.eks. fysio- og ergoterapeuter, sygeplejersker og social- og sundhedspersonale.

Vedligeholdelsestræningen indeholder ergo- og/eller fysioterapeutisk træning af fysiske og mentale funktioner og foregår i en tidsbegrænset periode.

Du kan normalt få vedligeholdelsestræning 1 til 3 gange om ugen i 2 til 6 måneder ad gangen. Senest efter 6 måneder skal dit træningsforløb vurderes i forhold til dine mål. Herefter vil visitator revurdere dit behov for vedligeholdende træning.

Vedligeholdelsestræningen kan foregå individuelt, i gruppe eller som en kombination af begge. Træningen kan foregå hjemme hos dig, på lokalcentret eller på et andet kommunalt center. Lokalcentret beslutter sammen med dig, hvor træningen skal foregå.

Tidsfrister for visitation og levering af vedligeholdelsestræning fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Rehabilitering - "Grib Hverdagen"

"Grib hverdagen" er et tilbud om rehabilitering, hvor du sammen med et hold sundhedsfaglige medarbejdere fra Sundhed og Omsorg:

- får muligheden for at genskabe et meningsfuldt hverdagsliv
- oplever sammenhæng i forløbet
- selv er med til at planlægge og sætte mål for den gode hverdag
- er ansvarlig for at gennemføre et planlagt forløb.

Den bærende ide i tilbuddet er, at du sammen med sundhedsfaglige medarbejdere fra Sundhed og Omsorg "griber fat i" dine egne muligheder og behov - og mål med livet. Tilbuddet lægger vægt på, hvad du gerne selv vil kunne klare for at få en god hverdag.

Du vil typisk blive visiteret til dette tilbud umiddelbart efter en operation eller en sygdom, eller hvis du har svært ved at blive ved med at klare almindelige hverdagsaktiviteter. Målet er, at du kan bevare en meningsfuld og aktiv hverdag.

Sammen tilrettelægger du og sundhedsfaglige medarbejdere fra Sundhed og Omsorg et forløb, der på sigt begrænser, udskyder eller helt overflødiggør hjælp.

I samarbejder også om at bevare og forbedre dine evner til at fungere, og om at du ikke mister nogle af dine funktioner. Det handler derfor især om træning, støtte og en hjælpende hånd.

”Grib Hverdagen” bygger på et tæt tværfagligt samarbejde mellem sosu-assistenten og sosu-hjælperen, hjemmesygeplejersker og ergo- og fysioterapeuter og visitatorer. Det betyder, at du får et skræddersyet tilbud og at der arbejdes målrettet på at skabe en god – og mest muligt selvhjulpne – hverdag for dig.

”Grib Hverdagen” foregår hjemme hos dig og i dit nærmiljø. Du får en personlig kontaktperson, der koordinerer samarbejdet mellem dig og de sundhedsfaglige medarbejdere, der kommer i dit hjem.

Du og dine pårørende kan altid drøfte forløbet med kontaktpersonen.

Mål for serviceniveauet for træning

1. Den visiterede genoptræning og vedligeholdende træning udføres af ergoterapeuter og/eller fysioterapeuter. Genoptræningen og den vedligeholdende træning kan under supervision uddelegeres til andre personalegrupper.
2. Planlagte aftaler må ikke aflyses af personalet.
3. Der kan forekomme omlægning af aftaler i forbindelse med akutte opståede situationer. Personalet skal orientere dig om omlægningsaf aftaler.

Opfølgningen på den tildelte træning sker ved egenkontrol og henvendelser fra borgere og leverandører.

Døgnrehabilitering

Hvis du på grund af sygdom ikke magter din hverdag, og hvis du har et ønske om helt eller delvist at klare dig selv i eget hjem igen, kan du få tilbudt et døgnrehabiliteringsophold.

Hvem kan benytte tilbuddet?

Et døgnrehabiliteringsophold er et alternativ til træning i eget hjem, hvis du har brug for støtte hele døgnet til pleje, omsorg og træning. Det er visitator, som afgør om du kan få et døgnrehabiliteringsophold.

Du skal kunne deltage aktivt og selv være med til at sætte mål for dit ophold. Du skal være lægeligt færdigbehandlet og sygdomsmæssigt udredt.

Rehabiliteringsopholdet

Opholdet er på op til 4-6 uger, afhængigt af dit behov. Du får besøg af personalet inden opholdet og igen efter, at du er kommet hjem, for at følge op på rehabiliteringsindsatsen i dit eget hjem.

Personalet består af social- og sundhedspersonale, sygeplejersker og ergo- og fysioterapeuter. Der samarbejdes med praktiserende læge samt andre eksterne fagpersoner og dit lokalcenter under forløbet.

Døgnrehabiliteringen ligger på Vikærgården i Risskov.

Betaling

Pleje og træning er gratis. Du skal betale for forplejning og vask af tøj mv. Du bor under opholdet i eget værelse med bad og toilet.

Sygepleje

Aarhus Kommune kan tilbyde:

- Komplex sygepleje, fx i forbindelse med livstruende, nyopdaget og/eller svær sygdom.
- Hjælp til medicin håndtering. Vi opfordrer dig til at få dosispakket medicin, hvis det overhovedet er muligt. Det er din læge, der vurderer, om du kan få dosispakket medicin.
- Hjælp til væsketerapi (fx drop).
- Behandling og undersøgelser - f.eks. sårbehandling, pleje i forbindelse med vejrtrækningsproblemer eller skift og pleje af stomi/kateter.
- Bevilling af hjælpemidler til inkontinens (fx bleer og bind).
- Psykisk pleje og omsorg.
- Vejledning og rådgivning - fx i forhold til sundhedsfremmende tiltag eller ved nyopdaget sygdom.
- Vejledning om kost, motion m.m.

Hvordan får du sygepleje?

Du kan enten kontakte hjemmesygeplejerskerne i sundhedsklinikken på lokalcentret, en visitator eller din praktiserende læge.

Du kan også henvende dig og få en uforpligtende samtale med sygeplejersken i sundhedsklinikken. Sygeplejersken kan give dig vejledning, støtte og hjælp i forskellige situationer og rådgive dig om dine muligheder for yderligere hjælp.

Hvis du i forvejen har hjemmehjælp, har det ingen betydning for sygeplejen, hvilken leverandør af hjemmehjælp du har valgt. Du har dog ikke mulighed for at vælge sygepleje fra private leverandører.

Tidsfrister for levering af sygepleje fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Hvor foregår sygeplejen?

Sygeplejen foregår som udgangspunkt i sundhedsklinikken på lokalcentret, hvor sygeplejerskerne er ansat.

Har du særlige helbredsmæssige forhold, kan sygeplejen foregå i dit eget hjem i en begrænset periode

Hvad koster det?

Sygepleje er gratis. Der skal betales for medicin. Sygeplejersken kan vejlede herom.

Sundhedsklinikker

I Aarhus kommune har vi 31 sundhedsklinikker. De fleste af dem er placeret på lokalcentrene.

Sundhed og forebyggelse

I sundhedsklinikkerne arbejdes der ud fra tankegangen om sundhedsfremme og forebyggelse. Det vil sige, at sundhedsklinikkens personale både afhjælper problemer med dit helbred og inspirerer til et aktivt liv, der passer til din hverdag og din situation.

Hvad kan sundhedsklinikken tilbyde?

Sundhedsklinikkerne tilbyder sygepleje, træning og aktivitet med udgangspunkt i sundhedsfremme og forebyggelse.

I sundhedsklinikken kan du:

- få individuel vejledning om helbredsspørgsmål
- få udført sygeplejeopgaver som sårbehandling, skift af kateter, udredning af vandladningsproblemer, blodtryksmåling, medicindosering, lægeordnede indsprøjtninger, antabusbehandling m. v.
- få kendskab til muligheder for aktiviteter og træning
- få hjælp til livsstilsændringer - fx. rygestop, motions- og kostvejledning, vægtkontrol
- møde andre mennesker, hvis du har lyst, og få et netværk gennem lokalcentrets mange aktiviteter

I sundhedsklinikken er der et tæt samarbejde med andre fagpersoner i lokalcentret med specialviden inden for sygepleje, træning og aktivitet, demens, sårpleje, kost og vandladningsproblemer.

Henvisning er ikke nødvendig for at komme i sundhedsklinikken.

Kørselsordninger

Hvis du på grund af fysisk eller psykisk handicap er ude af stand til at benytte kollektive transportmidler, kan du blive visiteret til kommunens individuelle kørselsordninger.

Inden der kan visiteres til en kørselsordning, vil du i mange tilfælde blive tilbudt træning, så du bedre kan blive selvhjulpen og muligvis klare dig uden en kørselsordning.

Aarhus Kommune kan tilbyde:

- kørsel til træning, aflastning og aktiviteter
- handicapkørsel
- kørsel til læge/speciallæge i egen praksis
- kørsel til diagnostiske undersøgelser på et hospital
- kørsel til genoptræning efter udskrivning fra hospital
- kørsel ved ansøgning og ydelse af hjælpemidler
- ledsageordninger

Det er visitator eller lokalcentret, der afgør, hvilken type individuel kørselsordning, du kan komme med i.

Tidsfrister for visitation til individuelle transportordninger fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Kørsel til træning, aflastning og aktiviteter

Du kan ansøge om kørsel til forskellige aktiviteter. Det er lokalcentret og visitator, der vurderer, om du er berettiget. Det vil bl.a. blive vurderet ud fra, om du ikke kan benytte kollektive transportmidler, eller om der ikke kører tilstrækkeligt mange busser i nærheden af, hvor du bor.

Der er to former for kørsel til aktiviteter. Den første er, at du kan blive kørt til vedligeholdelsestræning, aflastning eller aktivitet på lokalcentret. Det er lokalcentret, der vurderer, hvor tit du kan blive kørt.

Den anden form for kørsel kan bruges, hvis du går til mange forskellige aktiviteter på lokalcentret eller i private klubber og foreninger. Du kan få bevilget op til 90 enkeltture pr. år. Det er visitator, der vurderer, om du kan få bevilget turene, og til hvilke klubber og foreninger.

Til begge former for kørsel skal du selv betale, hvad der svarer til Midttrafiks tozoners klippekort i Aarhus. Opkrævning sker én gang i kvartalet via træk i pensionen.

Kørsel til træning, aflastning og aktiviteter sker med taxi eller bus.

Handicapkørsel

For at komme med i denne ordning skal du være svært bevægelseshæmmet, afhængig af kørestol eller ganghjælpemidler samt være fyldt 18 år. Det er visitator, der vurderer, om du kan komme med i ordningen.

Handicapkørsel kan bruges til fritidsaktiviteter, herunder også kørsel til indkøb, tandlæge, svømning, kiropraktor, psykolog, fodterapeut, handicapridning og andet.

Hvis du er visiteret, kan du køre 200 enkeltture om året til fritidsaktiviteter inden for Aarhus Kommune. Herudover kan du køre 104 enkeltture (d.v.s. 52 ture tur/retur) uden for kommunegrænsen om året.

Desuden kan du - efter en individuel bedømmelse af en sagsbehandler i Afdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse - få et antal kørsler til uddannelse.

Udgiften til handicapkørsel svarer til Midttrafiks almindelige takster i Aarhus Kommune. Uden for kommunegrænsen betales et beløb pr. kørt km., og hvis det er muligt, kombineres kørslerne med handicapegnede busser eller tog.

Midttrafik forestår den praktiske kørsel, der hovedsageligt sker med handicapvenlige minibusser.

Se mere om handicapkørslen på Midttrafiks hjemmeside: www.midttrafik.dk

Kørsel til læge/speciallæge i egen praksis

Er du ikke i stand til at benytte kollektive transportmidler, og er du i sygesikringsgruppe 1, kan du enten få befordringsgodtgørelse eller fribefordring med taxa for at blive kørt til læge/speciallæge. Udgiften skal dog overstige 25 kr. pr. tur, hvis du er pensionist. Hvis du ikke er pensionist, skal udgiften overstige 60 kr. pr. tur, og afstanden skal være over 50 km til nærmeste læge/speciallæge.

Det er visitator, der bevilger kørsel til læge/speciallæge, som enten befordringsgodtgørelse eller som fribefordring med taxa.

Befordringsgodtgørelse til læge/speciallæge

Du kan få befordringsgodtgørelse til en relevant læge/speciallæge, der har praksis nærmest din bopæl. Du kan få en godtgørelse, der svarer til udgiften til billigste transportmiddel fra hjemmet til nærmeste undersøgelsessted.

Efter visitation til befordringsgodtgørelse skal dokumentation for kørslen sendes til: *Tværgående visitation, Administrativt team, Skovvangsvej 97, 8200 Aarhus N.*

Husk at vedlægge navn, adresse og cpr-nr. sammen med dokumentationen. Beløbet udbetales sammen med din pension.

Fribefordring med taxa til læge/speciallæge

Når du er visiteret, skal du selv bestille taxaen. Du betaler i første omgang selv for taxakørslen og får en kvittering af chaufføren. Kvitteringen stemples hos lægen. De originale kvitteringer sendes til:

Tværgående visitation, Administrativt team, Skovvangsvej 97, 8200 Aarhus N.

Husk at vedlægge navn, adresse og cpr-nr. sammen med dokumentationen. Beløbet udbetales sammen med din pension.

Hvis du har fået bevilget kørsel med Falck, skal du ikke lægge penge ud, idet kommunen afregner direkte med Falck.

Kørsel til diagnostiske undersøgelser på hospital

Hvis din egen læge har bestilt en undersøgelse af dig på et hospital, til brug for lægens videre behandling af dig (en diagnostisk undersøgelse), kan du søge kommunen om bevilling af kørsel/befordringsgodtgørelse. Det skal kunne dokumenteres, at undersøgelsen på hospitalet er til lægens eget brug.

Du kan kun få udbetalt kørsel/befordringsgodtgørelse, hvis du forinden har fået bevilling fra Tværgående Visitation på tlf. 89 40 97 04. Bevillingen er ikke løbende, dvs. der er tale om en enkeltstående bevilling. Du skal derfor søge Tværgående Visitation hver gang, din læge har bestilt en undersøgelse af dig på et hospital, til brug for lægens videre behandling af dig.

For at komme i betragtning til en bevilling skal du være ude af stand til at benytte kollektive transportmidler, og du skal være i sygesikringsgruppe 1. Desuden skal udgiften overstige 25 kr. pr. tur, hvis du er pensionist. Hvis du ikke er pensionist, skal udgiften overstige 60 kr. pr. tur, og afstanden skal være over 50 km til nærmeste hospital.

Efter bevilling til kørsel/befordringsgodtgørelse skal dokumentation for kørslen sendes til:

Tværgående visitation, Administrativt team, Skovvangsvej 97, 8200 Aarhus N.

Husk at vedlægge navn, adresse og cpr-nr. sammen med dokumentation for undersøgelsen (indkaldelsesbrevet). Beløbet udbetales til din NEM-konto.

Kørsel til genoptræning efter udskrivning fra hospital

Førtids- og folkepensionister:

Er du visiteret til genoptræning efter udskrivning fra et hospital, og har du modtaget en genoptræningsplan fra hospitalet, kan du få kørselsgodtgørelse – hvis udgiften overstiger 25 kr. pr. tur – eller du kan søge genoptræningsstedet om kørsel. En betingelse for at få tilbudt kørsel er, at du på grund af helbredet er forhindret i at benytte offentlig transport.

Det er genoptræningsstedet, som bevilger en kørsel, og Midttrafik udfører kørslen.

Øvrige borgere:

Er du visiteret til genoptræning efter udskrivning fra et hospital, og har du modtaget en genoptræningsplan fra hospitalet, og forhindrer din fysiske tilstand, at du benytter offentlig transport, kan du bevilges kørsel eller få kørselsgodtgørelse ved benyttelse af egen bil.

Du kan ikke få kørselsgodtgørelse til offentlig transport. Dine udgifter til kørsel skal overstige 60 kr. for at du kan få kørselsgodtgørelse.

Det er genoptræningsstedet, som bevilger en kørsel, og Midttrafik udfører kørslen.

Aarhus Kommune giver ikke tilskud til transport til og fra et hospital i forbindelse med indlæggelse, behandling og efterfølgende kontrol på hospitalet.

Du skal henvende dig til den hospitalsafdeling, du skal besøge, for at høre om muligheden for at blive transporteret.

Kørsel ved ansøgning og ydelse af hjælpemidler

Du kan ansøge om befordringsgodtgørelse i forbindelse med ansøgning og ydelse af hjælpemidler og forbrugsgoder, når den samlede udgift med det billigste, forsvarlige befordringsmiddel overstiger 60 kr., dog 25 kr. for personer, der modtager sociale pensioner. Det er visitator, der bevilger en befordringsgodtgørelse.

Befordringsgodtgørelsen kan gives i forbindelse med nødvendig afprøvning af hjælpemidler og forbrugsgoder hos f.eks. Center for Syn og Hjælpemidler, Høreinstitutet, privat leverandør eller bandagist.

Du betaler i første omgang selv for kørslen og får en kvittering af chaufføren. Kvitteringen stemples af det sted, hvor du afprøver dit hjælpemiddel. De originale kvitteringer sendes til: *Tværgående visitation, Administrativt team, Skovvangsvej 97, 8200 Aarhus N.*

Husk at vedlægge navn, adresse og cpr-nr. sammen med kvitteringerne. Beløbet udbetales over din pension.

Ledsageordningen

Ledsageordningen administreres af Afdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, der har et ledsagerkorps. Der er forskellige regler, alt efter om du er under eller over 67 år.

Ledsagelse til under 67-årige

Hvis du har et handicap og ikke kan færdes alene uden for hjemmet pga. betydelig og varigt nedsat funktionsevne, kan du få en ledsager med. Ledsageren har funktion som "en levende spadserestok".

Du skal være mellem 16 og 67 år. Har du fået tildelt ledsageordning, kan du beholde den også efter det fyldte 67. år. Du har ret til max. 15 timers ledsagelse pr. måned - uanset boform.

Henvendelse

Du kan

- ringe til Ledsageordningen på telefon 8730 4030 og få et ansøgningskema tilsendt
- eller hente ansøgningskemaet på Aarhus Kommunes hjemmeside: www.aarhus.dk/borger/sundhed-og-sygdom/social-og-praktisk-stoette/ledsager/soeg-om-ledsager.aspx
- eller henvende dig til din sagsbehandler på dit socialcenter eller til dit lokalcenter

Ledsagelse til over 67-årige

Hvis du er over 67 år, har du mulighed for at få en ledsager.

Ledsageordningen bruges til fritidsformål uden for hjemmet, f.eks. spadsereture, frisørbesøg, biograf- og teaterture og ledsagelse ved kørsel. Ledsageordningen kan ikke bruges på hjælp, som kan løses på anden vis, f.eks. dagligvareindkøb, bank og posthus, læge mv. Ledsageordningen påtager sig heller ikke plejeopgaver.

Du skal opfylde nogle krav, for at få en ledsager:

- du skal have en betydelig og varigt nedsat funktionsevne
- du skal have et presserende ledsagebehov
- du skal være ude af stand til at kunne færdes alene
- du har ikke familie eller andet socialt netværk, som kan varetage ledsagelsen
- du skal kunne planlægge aktiviteter ud fra et bevidst valg

Du kan få op til 10 timers ledsagelse om måneden. Du kan ikke opspare timer til overførsel til næste måned. Ordningen er gratis for dig. Du skal dog betale afledte udgifter, f.eks. entrébilletter til dig og din ledsager.

Henvendelse

Du skal henvende dig til en visitator, der vurderer, om du kan komme med i ledsageordningen.

Handicapbiler

Du kan få støtte til køb af en handicapegnet bil.

Det er en betingelse for støtte, at

- du har en nedsat funktionsevne, der i væsentlig grad vanskeliggør dine mulighed for at fastholde et arbejde eller gennemføre en uddannelse eller i øvrigt i væsentlig grad forringer din evne til at færdes
- du har et betydeligt kørselsbehov, der bedst løses i egen bil

I forbindelse med vurderingen vil der blive set på, om dit kørselsbehov kan dækkes af handicapkørsel.

Du kan ansøge om en handicapbil ved at henvende dig til en visitator eller direkte til kommunens bilteam på tlf. 8940 9755. Du vil så blive kontaktet for aftale om besøg.

Hvis du opfylder betingelserne for støtte til køb af bil, yder kommunen et lån svarende til billigst egnede bil-løsning og tilskud til nødvendig særlig indretning.

Lånet er rentefrit, og som udgangspunkt skal halvdelen afdrages over 6 år (72 mdr.), mens resten bliver nedskrevet over samme periode. Beregningen er afhængig af dine indtægtsforhold.

Tilskuddet ydes til indretninger, der skal monteres i bilen, eksempelvis specialsæde, flytning af pedaler, kran eller lift, fastspænding af kørestol mv. Tilskud til automatgear ydes med et fast tilskud, der i 2011 er på 22.730 kr.

Du bliver fritaget for at betale grøn ejerafgift eller vægtafgift på bilen (bortset fra udligningsafgift på en dieselbil).

Du kan selv vælge din bil, men vi skal godkende, at den er egnet som handicapbil.

Det er bl.a. et krav fra kommunens side, at:

- bilen er fabriksny, og at du er ejer af bilen
- bilen skal være kaskoforsikret for den fulde værdi
- du skal overholde afdragsvilkårene i gældsbrief eller bilpantebrev

Du skal selv betale de sædvanlige driftsudgifter på din bil (brændstof, værkstedsbesøg, forsikringer mv.). Du vil dog – efter ansøgning – kunne få hjælp til reparation af de særlige indretninger, som bilen er udstyret med.

Hjælpemidler

Der findes mange forskellige former for hjælpemidler, men husk at der ikke ydes hjælp til hjælpemidler, der er anskaffet før ansøgning og bevilling.

Inden du tilbydes et hjælpemiddel, vil du i mange tilfælde blive tilbudt træning, så du bedre kan blive selvhjulpnen og muligvis klare dig uden et hjælpemiddel.

Det er en betingelse for at få tilbudt hjælpemidler

- at du har et varigt handicap, dvs. at din funktionsevne er varigt nedsat
- at hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe dit handicap
- at hjælpemidlet er en væsentlig lettelse i dagligdagen

Sundhed og Omsorg kan også bevilge et hjælpemiddel, hvis det er nødvendigt for, at du generelt kan få eller bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet. Har du brug for et hjælpemiddel i forhold til et helt specifikt arbejde, er det Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, der vurderer behovet.

Du skal henvende dig til en visitator om hjælpemidler.

Hvis du opfylder betingelserne, vil Aarhus Kommune sørge for, at

- du får orientering om reglerne for frit valg af hjælpemidler
- hvis du vælger ikke at gøre brug af frit valg, vil du få det bedst egnede og billigste hjælpemiddel
- du får tilbudt rådgivning om hjælpemidlet
- du får tilbudt nødvendig instruktion i brugen af hjælpemidlet

Personlige hjælpemidler

Personlige hjælpemidler kaldes også kropsbårne hjælpemidler, eksempelvis brystproteser, parykker, kompressionsstrømper, ortopædisk fodtøj, inkontinens- og stomihjælpemidler.

Det er normalt gratis at få personlige hjælpemidler, men for følgende hjælpemidler er der udgifter, som du selv skal betale:

- ortopædisk fodtøj – her er der takstreguleret egenbetaling
- almindeligt fodtøj – her ydes et takstreguleret maksimalt tilskud

I den skriftlige afgørelse står der, hvordan du skal anskaffe de bevilgede personlige hjælpemidler.

Du kan ansøge om befordringsgodtgørelse i forbindelse med ansøgning om og ydelse af personlige hjælpemidler, f.eks. kørsel til bandagist.

Der ydes ikke hjælp til personlige hjælpemidler, der er anskaffet før ansøgning og bevilling.

Der er frit valg på alle personlige hjælpemidler, det betyder at du frit kan benytte den leverandør, du ønsker.

Du kan dog højst få refunderet udgifterne med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. En eventuel merudgift til de bevilgede hjælpemidler skal du altså selv betale.

Tidsfrister for visitation og levering af personlige hjælpemidler fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Hjælpemidler til udlån

Hvis du har behov for det, kan du låne en række hjælpemidler af kommunen. Det kan f.eks. være en plejeseng, rollator, kørestol eller en badebænk. Når du ikke har brug for hjælpemidlet mere, skal det leveres tilbage.

Du skal henvende dig til visitator, hvis du har behov for at låne et hjælpemiddel. Visitator vurderer, om du opfylder betingelserne for at låne et hjælpemiddel. Du skal også henvende dig til visitator, når hjælpemidlet skal repareres eller udskiftes. Du kan i nogle situationer få tilbudt et erstatningshjælpemiddel imens.

Det er normalt gratis at låne hjælpemidlerne.

Du har også mulighed for selv at indkøbe det hjælpemiddel, som du er blevet bevilget. Du kan dog højst få refunderet udgiften med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. En eventuel merudgift til det bevilgede hjælpemiddel skal du altså selv betale.

Hjælpe-midlet betragtes som udlån, også i de tilfælde, hvor du har købt et hjælpe-middel, der er dyrere end det, kommunen har bevilget. Valgfriheden omfatter ikke arbejdsrelaterede hjælpemidler som f.eks. personløftere. Din visitator kan fortælle dig mere om ordningen.

Du skal selv dække driftsudgifterne for hjælpemidlet (f.eks. kørestol). Dog kan du få hjælp til:

- udskiftning af dæk og slanger til kørestole, hvis der er behov for mere end én årlig udskiftning
- batterier til kørestole, som ikke kan købes i almindelig handel, eller som ikke kan eller bør udskiftes af borgeren

Der ydes ikke hjælp til hjælpemidler, der normalt lånes af kommunen, men som man selv har anskaffet før ansøgning og bevilling.

Det er gratis af få repareret et hjælpemiddel, hvis reparationen er bestilt eller aftalt med visitatoren. Visitator kan træffes kl. 8-15 på hverdage, og uden for denne tid er der ikke service på reparationer af hjælpemidler, ud over personløftere og senge.

For høreapparater gælder, at du kan vælge en offentlig eller en privat leverandør. Hvis du vælger den offentlige leverandør, udleveres og tilpasses høreapparatet fra Audiologisk Afdeling på Århus Sygehus. Audiologisk Afdeling sikrer, at du får det rigtige høreapparat og indstiller apparatet. Høreapparatet er gratis og skal leveres tilbage til kommunen ved udskiftning eller evt. endt brug. For børn og unge op til 18 år leveres hørerapparaterne altid gennem Audiologisk Afdeling.

Du kan bruge Aarhus Kommunes hørekonsulenter til løbende at få serviceret apparatet.

Hvis du vælger en privat leverandør til høreapparatet, får du et tilskud, som er takstreguleret. Du køber selv høreapparatet af leverandøren og får det tilpasset, og det er herefter dit eget.

Du kan læse mere om hørehjælpe-midler, høreapparater, reparation og vedligeholdelse på Aarhus Kommunes hjemmeside: www.aarhuskommune.dk

Du kan ansøge om befordringsgodtgørelse i forbindelse med ansøgning og ydelse af hjælpemidler til udlån, f.eks. kørsel til afprøvning.

Tidsfrister for visitation og levering af hjælpemidler til udlån fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Forbrugsgoder

Forbrugsgoder omfatter produkter, som er fremstillet og forhandles bredt, med henblik på sædvanligt forbrug. Sådanne produkter kan i en række tilfælde være nok til at kompensere for en persons nedsatte funktionsevne. Det kan f.eks. være el-køretøjer (3-hjulede el-scootere), 2-hjulet cykel med hjælpemotor, skrivebord med elektrisk hæve-/sænkefunktion, elevationsseng/-sengebund, tørretumbler og opvaskemaskine.

Betingelserne for at få hjælp til et forbrugsgode er:

- at du har en varigt nedsat funktionsevne
- at forbrugsgodet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne
- at forbrugsgodet er en væsentlig lettelse i dagligdagen eller er nødvendigt for, at du kan udøve et erhverv

Der ydes ikke hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo.

Du skal ansøge om forbrugsgoder ved at henvende dig til en visitator.

Der kan ydes støtte til køb af et forbrugsgode, når det koster over 500 kr. Der ydes ikke hjælp til forbrugsgoder, der er anskaffet før ansøgning og bevilling.

Som hovedregel skal du selv betale halvdelen af udgifterne til forbrugsgodet. Og du skal selv indkøbe det, efter at det er bevilget.

Tidsfrister for visitation og levering af forbrugsgoder fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Du kan ansøge om befordringsgodtgørelse i forbindelse med ansøgning og ydelse af forbrugsgoder.

Revurdering af dit behov for hjælpemidler og forbrugsgoder

Bevilgede hjælpemidler og forbrugsgoder revurderes efter behov af visitator. Det personale, der kommer i dit hjem, har pligt til at underrette visitator om forhold, der har betydning for tilbuddet om hjælpemidler, f.eks. ændring i din helbredstilstand.

Boligindretning

Du kan få hjælp til indretning af din bolig, når ændringen er absolut nødvendig for at gøre boligen egnet at bo i for dig. Du skal henvende dig til en visitator om boligindretning.

Hjælpen ydes, hvis din fysiske og/eller psykiske funktionsevne vurderes til at være varigt nedsat, og en boligindretning i væsentlig grad vil lette din hverdag og gøre boligen bedre egnet at bo i for dig.

Boligindretning kan være småændringer, såsom at fjerne dørtrin og opsætte støttegreb. Det kan være lidt større ændringer som ramper, ændring af dørbredder eller trappelift. Og det kan være omfattende ændringer, f.eks. til- og ombygninger af badeværelse eller køkken.

Du kan frit vælge materialer og håndværker til den boligindretning, du har fået bevilget. Valg af andre materialer skal også gøre boligen bedre for dig. Håndværkeren skal være faguddannet og momsregistreret. Du kan dog højst få refunderet udgiften med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne få ændringen lavet til hos sin leverandør. En eventuel merudgift til den bevilgede ændring skal du altså selv betale.

Reglerne om frit valg af materialer og håndværker gælder ikke fuldt ud, hvis du bor i lejebolig og reetableringsudgifterne kan blive større.

Du kan ikke få støtte til en boligindretning, blot fordi den nuværende indretning er uhensigtsmæssig. Hvis boligindretningen har karakter af istandsættelse eller modernisering, kan der heller ikke ydes støtte.

Der kan normalt ikke ydes støtte til en boligindretning, der er iværksat før ansøgning og bevilling.

Tidsfrister for visitation og levering af boligindretninger fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Snerydning

Hvis du ikke selv er i stand til at rydde sne, kan du få bevilget hjælp til det.

Følgende forhold skal være opfyldt for at kunne modtage snerydning:

- du skal være folkepensionist eller førtidspensionist
- du må ikke være efterløner
- du skal bo i et én-familiehus
- der må ikke være nogen i husstanden, som kan klare snerydningen

Snerydning kan normalt ikke tilbydes borgere, som bor i huse på private fællesveje uden fortov eller landejendomme med en lang indkørsel.

Snerydning tilbydes i perioden fra 1. november - 31. marts. Snerydning udføres som hovedregel på hverdage og inden for normal arbejdstid.

Betaling: Betaling for sæsonen 2011/2012 er på 1.500 kr., som fratrækkes i pensionsudbetalingen. Der ydes ikke afslag i prisen ved tilmelding efter sæsonstarten. Der er ikke mulighed for tilbagebetaling af en del af tilmeldingsgebyret ved f.eks. dødsfald eller fraflytning. Betalingen er fast, uanset omfanget af snevejret i løbet af sæsonen.

Omsorgstandpleje og tandproteser

Du kan få bevilget omsorgstandpleje, hvis du på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan udnytte de almindelige tandplejetilbud.

Du kan få tandproteser, hvis du har alvorlige skader på tænder, mund eller kæber. Hjælp til tandproteser består af en erstatning for en eller flere manglende tænder. Hjælpen ydes til den billigst mulige, forsvarlige behandling. Der ydes kun hjælp til faste proteser, hvis dette er den eneste forsvarlige behandlingsmulighed.

Der ydes ikke hjælp til reparation eller udskiftning af tidligere bevilget tandprotese. Der ydes kun hjælp i det omfang, tandskaden ikke er dækket af en forsikring. Behandling og forebyggelse sker efter dit individuelle behov.

Der er frit valg mellem:

- den kommunale tandpleje, evt. i samarbejde med klinisk tandtekniker
- privat praktiserende tandlæge, evt. i samarbejde med klinisk tandtekniker

Betaling: Egenbetaling i 2011 er på 450 kr. Egenbetalingen gælder ét år frem fra underskrivelse. Beløbet trækkes via pensionen.

Mad

Formålet med madtilbuddet er, at du får sund og ernæringsrigtig mad, tilpasset dit behov.

Inden der visiteres til et madtilbud, vil du muligvis blive tilbudt træning, så du bedre kan blive selvhjulpnen og måske klare dig uden et madtilbud.

Aarhus Kommune kan tilbyde:

- normal eller speciel middagsmad eller lægeordineret diætmad
- middagsmad, der leveres i dit hjem

Service på madområdet afhænger af, om du bor i eget hjem, i en ældrebolig eller i en plejebolig.

Hvis du bor i en plejebolig, kan du få information om madtilbuddene på lokalcen-tret.

Hvis du bor i eget hjem eller i en ældrebolig og ønsker at få maden leveret i dit hjem, skal du kontakte visitator, der vurderer, om det er muligt. Visitator vil bl.a. lægge vægt på, at du ikke selv kan lave mad, om du har vægttab eller risiko herfor, om du har væsentligt nedsat appetit, eller om der er andre særlige ernæringsmæs-sige hensyn. Der er egenbetaling for maden.

Som nyvisiteret har du – mod egenbetalingen - mulighed for at prøvesmage maden fra de forskellige leverandører, inden du beslutter dig for en bestemt leverandør.

Tidsfrister for visitation til mad, der leveres i dit hjem, og leverandørernes start på levering af maden, fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Du kan vælge mellem forskellige menuer, og du har mulighed for at bestille ekstra forretter og desserter. Hvis du er småtspisende eller underernæret, har leverandøren mulighed for at tilbyde dig flere mindre måltider som erstatning for én hovedret, og du kan bestille gæstemad.

Hvor kan du få maden fra?

Hvis du har fået bevilget mad til levering i dit hjem, kan du vælge, om du vil have den leveret fra den kommunale leverandør eller fra et af de private firmaer, som er godkendt af Aarhus Kommune. Maden koster det samme, uanset om du vælger den kommunale eller den private leverandør.

I forbindelse med visitationsbesøget får du informationsmateriale om de forskellige leverandører med en præsentation af alle leverandører. En oversigt over leverandørerne bliver desuden bragt i magasinet „Vital“, som udsendes fire gange om året til alle over 60 år samt til førtidspensionister.

Hvis du ønsker at ændre dit valg af leverandør, skal du ringe til din visitator.

Personalet der leverer maden, har alle et synligt ID-kort med billedlegitimation. De skal præsentere sig og vise legitimationen, når de besøger dig.

Personalet har tavshedspligt. De har dog pligt til at fortælle visitator om forhold, der har betydning for den mad, du får. Det kan f.eks. være ændringer i din helbredsstand.

Hvornår leveres maden?

Tidspunkterne for levering af mad fremgår af leverandørernes informationsmateriale og aftales direkte mellem dig og leverandøren.

Har du ikke behov for levering af middagsmaden i en periode, eller er du forhindret i at modtage maden, skal du kontakte leverandøren senest dagen før den aftalte levering, i leverandørens telefontid. Aftalte leveringer til mandag skal afbestilles senest fredag, i leverandørens telefontid.

Hvis du ikke kontakter leverandøren inden for de anførte tidsfrister, skal du betale for maden, selv om du ikke er hjemme til at modtage den. Har du ikke meldt afbud, kontakter personalet hjemmeplejen af hensyn til din sikkerhed. Hvis der er begrundet mistanke om, at der er noget galt, kontakter personalet politiet. Det er derfor vigtigt, at du melder afbud til leverandøren, hvis du f.eks. er bortrejst på det tidspunkt, hvor maden bliver leveret.

Hvad koster maden?

Din betaling for maden fastsættes én gang årligt af Aarhus Byråd. Byrådet giver et tilskud, så du ikke betaler den fulde pris for maden.

Hvis du bor i plejebolig, er prisen på 3.154 kr. om måneden.

Hvis du bor i eget hjem eller i ældrebolig, er prisen for en hovedret på 43 kr. om dagen og prisen for en forret eller dessert 16 kr. om dagen.

Du har mulighed for at vælge hovedretten enten som en normal portionsstørrelse eller som en lille, energitæt portion. De to typer af hovedretter koster det samme.

Hvis du visiteres til diætkost, bliver maden sammensat efter dit behov.

Mål for serviceniveauet for maden

1. Normalkost og diætkost skal være sund og af høj kvalitet. Næringsindholdet skal leve op til anbefalingerne i „Anbefalinger for den danske institutionskost“, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.
2. Leverandøren må ikke aflyse indgåede aftaler med dig om madservice.
3. Hvis en leverance af udbragt mad flyttes mere end 45 minutter i forhold til det aftalte tidspunkt, skal du orienteres telefonisk.
4. Ved vedvarende omlægning af aftaler i forhold til levering skal du orienteres telefonisk eller skriftligt.

Opfølgningen på den tildelte madservice sker ved tilfredshedsundersøgelser, der gennemføres hvert andet år, og ved egenkontrol og henvendelser fra borgere og leverandører.

Praktisk hjælp

Aarhus Kommune kan tilbyde:

- hjælp til rengøring
- hjælp til tøjvask
- hjælp til indkøb

Formålet med den praktiske hjælp er, at du i videst muligt omfang skal blive bedre til at klare dig selv i hverdagen. Derfor skal du, i samarbejde med personalet, udvikle eller fastholde dine fysiske og/eller psykiske funktioner og færdigheder i forbindelse med rengøring, tøjvask og indkøb.

Inden praktisk hjælp kan komme på tale, vil du i mange tilfælde blive tilbudt træning, så du bedre kan blive selvhjulpnen og muligvis klare dig uden praktisk hjælp.

Det vil også blive vurderet, om du skal have velfærdsteknologiske hjælpemidler, f.eks. en robotstøvsuger.

Tidsfrister for visitation og levering af praktisk hjælp fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Rengøring

Du kan kun få hjælp til den rengøring, som du eller andre i husstanden ikke selv kan klare. Du kan normalt få hjælp til rengøring svarende til en 2-værelses lejlighed. Rengøringen foregår på hverdage i dagtimerne. Du får som regel gjort rent hver 14. dag.

Rengøring kan omfatte at:

- støvsuge/vaske gulv i stue, soveværelse og entré
- tørre støv af
- gøre rent i badeværelse
- tørre køkkenbord af samt vaske køkkengulv og hårde hvidevarer
- vaske trapper i særlige tilfælde
- gøre rent på altaner, der er indrettet som stue
- gøre hjælpemidler rene
- skifte sengetøj

Tøjvask

Du kan som hovedregel få hjælp til tøjvask hver 14. dag. I forbindelse med særlige helbredsmæssige årsager dog en gang om ugen. Tøjvask finder sted på hverdage i dagtimerne.

Tøjvask kan omfatte at:

- samle og sortere vasketøjet
- vaske og tørretumble tøj i hjemmet eller på fællesvaskeri/møntvaskeri
- hænge tøj til tørre, tage det ned, lægge det sammen og på plads

Indkøb

Indkøb kan bestå af følgende opgaver:

- skrive en indkøbsliste, ringe og bestille varerne, sætte dem på plads.
- hvis der ikke er en købmand der bringer varer ud i dit nærområde, kan personalet købe ind hos nærmeste handlende

Hjælpen gives én gang om ugen. Hvis hjælp til bestilling af dagligvarer kan afhjælpe dit behov, får du tilbudt det.

Du skal ikke betale for at få varer bragt ud, da leverandøren af din hjemmehjælp betaler. Hvis en butik bringer varer ud gratis, skal du benytte denne mulighed. Der findes en liste over, hvilke handlende, der bringer varer ud gratis. Du kan få listen af visitator. Hvis du gerne vil købe ind i en bestemt butik, der har gebyr for udbringning, må du godt benytte denne, men du skal i så fald selv betale for udbringningen.

Pleje

Aarhus Kommune kan tilbyde:

- hjælp til personlig pleje
- hjælp til at tage medicin
- hjælp i forbindelse med mad og drikke
- besvarelse af nødkald

Tidsfrister for visitation og levering af plejen fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Inden der kan tildeles pleje, kan du blive tilbudt træning, så du bedre kan blive selvhjulpnen og muligvis klare dig uden pleje. Det vil også blive vurderet, om du skal have velfærdsteknologiske hjælpemidler, f.eks. en af- og påtager til kompressionsstrømper eller et særligt toiletsæde med bidet- og tørrefunktion.

Personlig pleje

Du kan f.eks. få hjælp til:

- bad
- toiletbesøg
- kateterpleje og stomipleje
- hudpleje
- påklædning
- proteser

Formålet med den personlige pleje er, at du får den nødvendige og tilstrækkelige hjælp og støtte for at opretholde en personlig hygiejne og ernæring, der understøtter din sundhed, selvrespekt og integritet.

Du kan få hjælp til personlig pleje fra én gang om ugen og op til mange gange i døgnet, afhængigt af dit behov. Opgaverne tilrettelægges sammen med dig, men dog sådan, at morgenplejen er påbegyndt senest klokken 11, medmindre du har andre ønsker.

Hjælp til at tage medicin

Du kan få hjælp til at tage ordineret medicin på aftalte tidspunkter. Du kan få hjælpen døgnet rundt alle ugens dage.

Som regel vil det være en fordel for dig at få såkaldt dosispakket medicin, der er afmålt i portioner, som du selv kan tage og dermed blive mindre afhængig af hjælp. Det er din læge, der vurderer, om du kan få dosispakket medicin.

Mad og drikke

Du kan få hjælp til at forberede, opvarme og anrette mad, samt til at spise og drikke.

Nødkald

Et nødkald er et elektronisk apparat, der gør, at du kan tilkalde akut hjælp, hvis du pludselig får behov for det.

Hvis du bor i eget hjem eller i en ældrebolig, og hvis du har lidelser, der medfører alvorlige sygdomsanfald eller svære svimmelhedsanfald, kan du blive visiteret til et nødkald, hvis dit behov for hjælp ikke kan planlægges. Det er en forudsætning, at du ikke kan benytte en mobil eller flytbar telefon.

I ældreboliger er der som oftest installeret et nødkald. For både ældreboliger og eget hjem gælder, at det vil blive vurderet individuelt, hvorvidt der er behov for nødkaldet.

Hvis du bor i plejebolig, er der altid installeret et nødkald, idet man i en plejebolig har behov for hjælp døgnet rundt.

Når du bruger et nødkald, aftaler du med personalet, hvornår de skal komme. Hvis personalet ikke kan få kontakt med dig efter at du har aktiveret nødkaldet, vil du få hjælp hurtigst muligt.

Fleksibel hjælp i plejen og den praktiske hjælp

Fleksibel hjælp betyder, at du fra gang til gang kan bytte til andre opgaver end dem, du er bevilget. Ved praktisk hjælp kan det f.eks. være, at du hellere vil gå en tur end have støvsuget. Dog skal omfanget af den hjælp du vælger til, svare til omfanget af den opgave, du vælger fra.

Er personalet i tvivl om, hvorvidt det er forsvarligt, at du fravælger den tildelte hjælp til fordel for noget andet, vil man holde sig til den konkrete afgørelse - altså de former for hjælp, du blev tildelt fra begyndelsen.

Hvis du ønsker at bytte mellem pleje og praktisk hjælp, skal du være tildelt både pleje og praktisk hjælp. Det kan ikke lade sig gøre at bytte mellem plejeopgaver og praktiske opgaver, hvis du har valgt to forskellige leverandører til at udføre opgaverne.

Hvis du ikke længere har et reelt behov for hjælp eller konsekvent fravælger en bestemt slags hjælp, foretager visitator en revurdering for at få hjælpen justeret, så den passer til dine behov.

Hvem kan levere plejen og den praktiske hjælp?

Hvis du bor i eget hjem eller i en ældrebolig, kan du frit vælge, om du vil have hjælpen fra dit lokalcenter eller fra et af de private firmaer, som er godkendt af kommunen. Du får informationsmateriale med en præsentation af hver enkelt leverandør. En oversigt over leverandører bliver desuden bragt i magasinet „Vital“, der udsendes fire gange om året til alle over 60 år samt til førtidspensionister.

Hvis du bor i en plejebolig, kan du ikke vælge imellem kommunal og privat hjælp. Så er det alene lokalcentret, der leverer hjælpen.

Både de private og de kommunale leverandører er forpligtet til at efterleve det serviceniveau, Aarhus Byråd har vedtaget. Der er derfor ingen forskel på serviceniveauet, uanset om du vælger en kommunal eller en privat leverandør.

Du kan altid vælge en anden leverandør. Du skal blot henvende dig til visitator.

Ved den praktiske hjælp stilles der ikke krav om, at personalet skal have en sundhedsfaglig uddannelse; men leverandøren skal sikre, at alt personale, der arbejder med praktisk hjælp, har fået den nødvendige instruktion (kurser o.lign.) for at kunne udføre arbejdet forsvarligt.

Ved plejen har personalet en uddannelse inden for social- og sundhedsområdet. Personalet kan evt. være i gang med at tage en sundhedsfaglig uddannelse. I særlige situationer kan personale med anden faglig baggrund godkendes af kommunen, og så stilles der krav til, at personalet hurtigt skal tage en sundhedsfaglig uddannelse.

Hvis du har et stort behov for pleje, vil du ofte få hjælp flere gange om dagen. Du kan derfor forvente, at der på grund af arbejdstider og vagtordninger kommer forskellige personer i dit hjem. Personalet ved, hvilke opgaver, der skal løses, og de kender din situation.

Alt personale har tavshedspligt. De har dog pligt til at fortælle visitator og deres leder om forhold, der kan have betydning for den hjælp, du får. Det kan f.eks. være ændringer i din helbredstilstand.

Personalet har alle et synligt ID-kort med billedlegitimation. De skal præsentere sig og vise legitimationen, når de besøger dig.

Når du har fået bevilget praktisk hjælp eller pleje, får du en samarbejdsbog, der altid ligger i dit hjem. I samarbejdsbogen skriver personalet beskeder og eventuelle aftalte ændringer i den hjælp, du modtager.

Du kan også selv udpege en person, f.eks. en pårørende, til at give dig hjælpen. Det kan ske på to måder:

- Personen bliver ansat af kommunen til at give dig den hjælp, der er bevilget. Personen skal godkendes af kommunen og bliver ansat af lokalcentret til at hjælpe dig. Hermed sikres der ordnede forhold vedr. ansættelse, løn, pension o. lign. Denne ordning kaldes populært for „Moster Oda-ordningen“.
- Du får udbetalt et tilskud af kommunen til at aflønne personen. Hermed er du arbejdsgiver og skal selv styre ansættelsesforholdet. Du har dog også mulighed for at overlade arbejdsgiveransvaret til andre, f.eks. private foreninger eller pårørende. Du skal fortsat være arbejdsleder. Det er en betingelse for at anvende denne mulighed, at du får hjælp i mindst 20 timer om ugen. Denne ordning kaldes også for „Borgerstyret Personlig Assistance“ eller helt kort: „BPA“.

Herudover kan kommunen beslutte at udbetale et tilskud direkte til den pårørende, der passer dig. Dette kan kun lade sig gøre i særlige tilfælde, og kommunen vil vurdere, om det er hensigtsmæssigt, at personen varetager plejen.

Hvornår udføres plejen og den praktiske hjælp?

Hjælp til rengøring, indkøb og tøjvask foregår i dagtimerne på hverdage. Tidspunkterne aftales mellem dig og personalet.

Personlig pleje kan udføres på alle tidspunkter af døgnet alle ugens dage. Tidspunkterne aftales mellem dig og personalet.

Husk at melde afbud

Du kan kun få hjælpen, når du selv er til stede i hjemmet. Det er derfor vigtigt, at du melder afbud til din leverandør, hvis du f.eks. er bortrejst på tidspunktet for et aftalt besøg. Du skal melde afbud senest klokken 15.00 dagen før det aftalte besøg.

Har du ikke meldt afbud, kontakter personalet dine pårørende af hensyn til din sikkerhed. Hvis der er mistanke om, at der er noget galt, kontakter personalet politiet.

Der skal betales for midlertidig hjælp

Der skal betales for midlertidig praktisk hjælp eller pleje. Betalingen er afhængig af din og din eventuelle ægtefælles/samlevers indkomst.

Mål for serviceniveauet for pleje og praktisk hjælp

1. Der skal være overensstemmelse mellem den visiterede hjælp og den hjælp, der faktisk udføres. Leverandøren må derfor ikke aflyse hjælp til pleje eller praktisk hjælp.
2. Ved omlægning af aftaler skal leverandøren orientere dig telefonisk.
3. For hjælp til pleje, tøjvask og indkøb gælder, at du skal have tilbudt erstatningshjælp den samme dag. Du kan også aftale et andet tidspunkt, hvis det passer dig bedre.
4. For hjælp til rengøring gælder, at du skal have tilbudt erstatningshjælp senest fem hverdage efter det planlagte besøg.
5. Hvis et besøg flyttes mere end ½ time i forhold til det aftalte tidspunkt, skal leverandøren orientere dig telefonisk.
6. Ved personlig pleje skal morgenplejeopgaver være påbegyndt inden kl. 11, medmindre du har andre ønsker.
7. Nødkald: Hvis du benytter et nødkald og personalet opnår kontakt til dig, aftaler de med dig, hvornår de skal komme. Hvis personalet ikke opnår kontakt med dig, når du har benyttet et nødkald, kommer de til dig så hurtigt som muligt.

Opfølgningen på den tildelte pleje og praktiske hjælp sker ved tilfredshedsundersøgelser, der gennemføres hvert andet år, og ved egenkontrol og henvendelser fra borgere og leverandører.

Afløsning og aflastning

Når man passer en pårørende med et stort pleje- og omsorgsbehov, kan man være meget bundet til hjemmet og have svært ved at komme hjemmefra eller få tid til sig selv.

I den situation kan man søge om en visitation til afløsning i hjemmet eller aflastning uden for hjemmet, dvs. på et lokalcenter eller en korttidsplads.

Formålet med afløsning og aflastning er at styrke dine pårørende, så de fortsat kan drage omsorg for dig.

Afløsning i hjemmet

Afløsning i hjemmet følger det frie leverandørvalg og indebærer, at den leverandør af pleje, du har valgt, skal du også benytte til afløsningen. En medarbejder fra den valgte leverandør vil være i hjemmet i det tidsrum hjælpen er visiteret, således at din pårørende kan disponere over denne tid til sig selv.

Aftale om afløsning sker efter samtale med en visitator.

Aarhus Kommune samarbejder endvidere med frivillige organisationer, der tilbyder støtte og aflastning i hjemmet. Hør nærmere om dette af visitatoren, og læs mere på www.aarhuskommune.dk/frivillig, hvor du finder information og kontaktoplysninger på de frivillige foreninger.

Aflastning uden for hjemmet

Aflastning indebærer, at borgeren opholder sig på et lokalcenter, på en rehabiliteringsplads eller på en korttidsplads.

Aflastning på et lokalcenter kan variere fra et par timer om dagen til hele dage, dog kun på alle hverdage

Aflastning i døgnophold på en korttidsplads gives som udgangspunkt i op til 5 uger fordelt over året, med mulighed for 3 sammenhængende uger.

Du skal selv betale for aflastning i døgnophold. Det koster det samme som et ophold i en korttidsplads.

Tidsfrister for visitation til afløsning og aflastning fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

Formålet er at give borgere med betydeligt handicap eller alvorlig sygdom mulighed for at blive passet af en nærtstående. Det er visitator, der vurderer muligheden.

For at kunne blive passet af en nærtstående, skal den handicappede eller alvorligt syge:

- have en betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende, kronisk eller langvarig, herunder uheldbredelig lidelse
- ikke bo i plejebolig, botilbud eller lignende, hvor plejen varetages af døgnpersonale
- have et plejebestandsbehov der svarer til et fuldtidsarbejde, eller alternativt et døgnophold uden for hjemmet

Den, der ansættes, skal være:

- nærtstående, f. eks. ægtefælle, samlever, barn eller forælder
- tilknyttet arbejdsmarkedet
- indstillet på at have fælles bopæl med den syge eller handicappede i dennes hjem eller at bo meget tæt på den syge eller handicappede under ansættelsen

Betingelser for begge parter:

- der må ikke være afgørende hensyn, der taler imod, at den der ansættes, passer den nærtstående
- parterne skal være enige om etablering af pasningsordningen

Aftale med arbejdsgiver: Ansøgeren skal senest seks uger før orloven give sin arbejdsgiver besked, ligesom arbejdsgiveren skal have besked senest fire uger før, hvis orlovsperioden ophører inden den aftalte tid.

Aflønning: Den ansatte aflønnes månedligt med et takstreguleret beløb på 19.613 kr. (2011-niveau). Af dette beløb skal der betales A-skat, arbejdsmarkedsbidrag mv. Der er ikke mulighed for forhøjelse af beløbet. Man ansættes på almindelige overenskomstvilkår af kommunen.

Omfang af pasningen: Der kan ske ansættelse i op til seks måneder. Der er mulighed for forlængelse i op til tre måneder, hvis særlige forhold taler for det. Pasningen kan maksimalt strække sig over ni måneder.

Pasningen kan opdeles i flere perioder af hele måneders varighed, og flere personer kan deles om pasningen. Pasningen kan evt. opdeles i kortere perioder end en måned, hvis arbejdsgiveren er indforstået hermed.

En person kan passes under ordningen mere end én gang i løbet af sit liv. Det forudsætter, at der tilstøder personen en anden betydelig og varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller en anden indgribende lidelse.

Tidsfrister for visitation til pasning af nærtstående fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Våge – og aflastningstjenester

Sundhed og Omsorg samarbejder med en række foreninger, som tilbyder støtte og aflastning til pårørende, døende og alvorligt syge. Hvis du som pårørende eller borger har brug for støtte kan du læse mere på www.aarhuskommune.dk/frivillig, hvor du finder mere information og kontaktoplysninger på de frivillige foreninger.

Plejevederlag – pasning af døende

Aarhus Kommune giver økonomisk støtte i form af plejevederlag, så døende borgere kan blive passet i eget hjem af pårørende eller andre nærtstående. Det er visitator, der vurderer, om en borger kan få plejevederlag.

Forudsætninger for at få bevilget plejeorlov/-vederlag:

- yderligere behandling er udsigtsløs efter en lægelig vurdering
- prognosen er kort levetid
- den døende har ikke ophold på sygehus eller hospice
- den døende bor ikke i en plejebolig, botilbud eller lignende, hvor plejen varetages af døgnpersonale.
- den døende har behov for personlig pleje
- den døende er indforstået med, at der etableres et plejeforhold

Den, der får plejeorlov/-vederlag, skal være:

- pårørende eller anden nærtstående
- bevilget orlov af sin arbejdsgiver
- berettiget til sygedagpenge i tilfælde af egen sygdom

De almindelige kommunale tilbud om pleje, praktisk hjælp, hjælpemidler osv. gælder stadig, selv om der er bevilget plejeorlov.

Plejeorloven kan deles mellem lige så mange personer, man ønsker. Det er også muligt at få plejeorlov på deltid.

Ved sygehusindlæggelse, ophold på hospice, ophold i plejebolig el. lign. bortfalder retten til orlov, med mindre indlæggelsen er midlertidig, dvs. af mindre end 15 dages varighed.

Man har ret, men ikke pligt til at holde orlov i op til 14 dage efter dødsfaldet.

Vederlagets størrelse: Der kan ydes et beløb, der svarer til den hidtidige indkomst op til maksimalt 24.894 kr. pr. måned (2011-niveau). Beløbet er et bruttobeløb inkl. feriepenge mv. Der skal betales A-skat og arbejdsmarkedsbidrag mv. af beløbet.

Undtagelser: Ifølge nogle overenskomster har lønmodtageren ret til at holde plejeorlov med fuld løn. Det gælder blandt andet de fleste overenskomster for offentligt ansatte. I sådanne tilfælde udbetales plejevederlaget til arbejdsgiveren, som så udbetaler den fulde løn til orlovstageren.

Tidsfrister for visitation til plejevederlag fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Våge – og aflastningstjenester

Sundhed og Omsorg samarbejder med en række foreninger, som tilbyder støtte og aflastning til pårørende, døende og alvorligt syge. Hvis du som pårørende eller borger har brug for støtte kan du læse mere på www.aarhuskommune.dk/frivillig, hvor du finder mere information og kontaktoplysninger på de frivillige foreninger.

Korttidspladser

Kommunen råder over korttidspladser på nogle lokalcentre. Borgere, som på grund af en pludseligt opstået situation ikke kan klare sig i deres eget hjem, kan – ud fra en faglig vurdering - i en kortere periode få ophold på en korttidsplads. Efter opholdet vender man enten hjem igen, eller man bliver tilbudt en pleje- eller ældrebolig, hvis man fortsat ikke kan klare sig i eget hjem.

Personer med stort behov for pleje og omsorg, som passes af pårørende eller nærtstående, kan ligeledes få en korttidsplads eller aflastning i døgnophold i en periode.

Formålet med korttidspladserne er at sikre borgerens behov for omsorg, pleje og træning, ved en pludseligt opstået situation, hvor det øgede behov ikke kan tilgodeses i eget hjem.

Man kan som hovedregel maksimalt have ophold i en korttidsplads i 5 uger. Under opholdet på en korttidsplads skal man betale et beløb for forplejning, evt. vask af eget tøj og linned, evt. vask og leje af lokalcentrets linned. Betalingen fastsættes af lokalcentrene.

Aftale om korttidsplads sker efter samtale med en visitator.

Tidsfrister for visitation og levering af korttidspladser fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Boliger

Det er vigtigt, at du med alderen vurderer, om du bor i en velindrettet bolig, eller om du bør flytte til en mere velegnet bolig, inden du eventuelt får behov for en ældre- eller plejebolig.

Sundhed og Omsorg råder over ca. 4.000 boliger, fortrinsvis til svage ældre og handicappede. På fem lokalcentre findes der plejeboliger specielt til yngre borgere.

Du kan finde flere oplysninger om boliger, herunder et boligkatalog og regler om boligstøtte på Aarhus Kommunes hjemmeside: www.aarhus.dk

Ældre- og plejeboliger

Ældre- og plejeboliger er enten opført efter ældreboligloven eller den nyere lov om almene boliger. Boligerne administreres på samme måde som boligforeningsboliger – der indgås lejekontrakt, og man betaler indskud og månedlig husleje. Huslejen varierer fra bolig til bolig. Beboerne kan søge boligydelse.

Ældreboliger har en fysisk indretning, som gør dem egnede til borgere, der har brug for en handicapindrettet bolig. De kan ligge i nærheden af et lokalcenter, men kan også være en selvstændig bebyggelse eller en del af et almennyttigt boligbyggeri.

Plejeboliger har ligeledes en fysisk indretning, som gør dem egnede til borgere, der har brug for en handicapindrettet bolig. Desuden er der fællesarealer og aktivitetslokaler som en del af boligmiljøet, og der er personale døgnet rundt. Plejeboligerne er især egnede for borgere, der har et stort pleje- og omsorgsbehov - både fysisk og psykisk.

Beskyttede boliger og plejehjemspladser: Disse boliger er opført efter den gamle bostandslov eller en endnu ældre lovgivning. Det særlige er, at borgeren betaler en boligafgift, der dels bestemmes af omkostningerne ved drift af boligerne, og dels af borgerens indtægter.

Hvordan får du en bolig?

For at blive visiteret til en ældre- eller plejebolig skal du henvende dig til en visitator. Herefter bliver der foretaget en behovsvurdering. Du er meget velkommen til at invitere en bisidder – f.eks. en pårørende eller en bekendt - med til samtalen, ligesom din læge kan inviteres, hvis du ønsker det.

Under samtalen drøftes dine ønsker og behov, og visitator orienterer dig om de tilbud og muligheder, der er. Efter samtalen vurderer visitator, hvilken type bolig, der egner sig bedst til dig.

Du kan frit vælge mellem boliger i Aarhus Kommune. Det er gratis at blive skrevet op til én bestemt, navngiven bebyggelse. Hvis du ønsker at blive skrevet op til flere bestemte bebyggelser ud over den første, skal du betale 300 kr.

Ifølge plejeboligarantien skal du være tildelt en plejebolig senest 2 måneder efter, at der er truffet en afgørelse. Denne tidsfrist gælder dog ikke, hvis du ønsker en bestemt, navngiven bebyggelse.

Det er gratis at blive noteret på emnelisten til en garanti-ventebolig. Garantien omfatter alle plejeboliger i Aarhus Kommune.

Tildelingen af boligerne sker fra Aarhus Kommunes lokalcentre. Der vil i afgørelsen være henvist til det enkelte lokalcenter, og her vil du kunne få oplysninger om de enkelte boliger. Du kan også oplyse evt. ændringer i din situation til lokalcentret.

Alle boligerne tildeles efter behov, dvs. at den person, der har det største behov, får den første ledige bolig.

Tidsfrister for visitation til ældre- og plejeboliger fremgår af skemaet sidst i denne beskrivelse.

Kriterier for visitation til ældreboliger

Formål: At borgere med pleje- og omsorgsbehov, der ikke kan tilgodeses i en almindelig bolig, kan bo i en handicapvenlig bolig.

Målgruppe: Borgere, som har varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne og et varigt behov for pleje og praktisk hjælp samt et varigt behov for en specialindrettet bolig.

Særlige forhold: Ægtefælle eller samlever har ret til at flytte med ind i en ældrebolig. Den længstlevende har ret til at blive boende i ældreboligen.

Kriterier for visitation til plejeboliger

Formål: At sikre, at borgerens individuelle behov for pleje, praktisk hjælp og omsorg kan tilgodeses, så borgeren derved kan opleve tryghed, nærvær af personale og samvær med andre.

Målgruppe: Borgere, som har varig, svært nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne og et omfattende, varigt behov for pleje og praktisk hjælp hele døgnet samt behov for samvær og tæt kontakt til personalet.

Særlige forhold: Ægtefælle eller samlever har ret til at flytte med ind i en plejebolig. Den længstlevende har ret til at blive boende i plejeboligen.

Klagemuligheder

Skulle der opstå problemer med hjælpen, skal du først henvende dig til den leverandør, du har valgt - altså den person, der udfører hjælpen eller leverer maden til dig.

Hvis der generelt er problemer med hjælpen, skal du henvende dig til din visitator. Du bliver altid gjort opmærksom på klagemulighederne, når du modtager den skriftlige afgørelse.

Du kan ifølge loven klage over **afgørelser** om det meste af den hjælp, der er nævnt i denne beskrivelse. Hvis du vil klage, skal du indsende klagen til Sundhed og Omsorg (visitationskontoret) inden fire uger, fra du har modtaget den skriftlige afgørelse.

Visitator vil herefter se på din sag igen og tage stilling til, om du kan få medhold i din klage. Du vil få skriftlig besked inden fire uger efter, at du har indgivet klagen, om visitator har givet dig medhold eller fastholder afgørelsen, hvorefter klagen sendes videre til Det Sociale Nævn eller Patientklagenævnet (alt efter hvad klagen drejer sig om).

Du er velkommen til at kontakte visitationen på tlf. 8940 9700, hvis du har spørgsmål til afgørelsen eller er i tvivl om, hvordan du skal klage.

NB! Du kan ifølge loven **ikke** klage over **afgørelser** om: Kørsel til træning, aflastning og aktiviteter, handicapkørsel, ledsagelse til de over 67-årige samt snerydning.

Tidsfrister for visitation og levering af hjælpen

NB. Ved akut behov visiteres og leveres hjælpen omgående.

Hvis tidsfristerne for visitation ikke overholdes, oplyses borgeren herom.

Type af hjælp	Specifikation	Tidsfrister for visitation (afgørelse)	Tidsfrister for levering efter visitationen
Pleje			
	Pleje generelt	Senest 5 hverdage	Senest 5 hverdage
	Valg af en anden leverandør	Afgørelsen findes allerede	14 hverdage
Praktisk hjælp			
	Indkøb	Senest 10 hverdage	Senest 5 hverdage
	Rengøring og tøjvask	Senest 15 hverdage	Senest 12 hverdage
	Valg af anden leverandør	Afgørelsen findes allerede	14 hverdage
Mad			
	Normal middagsmad	Senest 5 hverdage	Senest 5 hverdage
	Special middagsmad og diætmad	Senest 5 hverdage	Senest 12 hverdage
	Valg af anden leverandør	Afgørelsen findes allerede	7 hverdage
Træning			
	Genoptræning uden indlæggelse	Senest 5 hverdage	Senest 5 hverdage
	Genoptræning efter udskrivning fra sygehus *)	Senest 3 hverdage	Senest 5 hverdage
	Vedligeholdelses-træning	Senest 10 hverdage	Senest 5 hverdage
Sygepleje		Senest 5 hverdage	Ingen tidsfrister, sygeplejerskens vurdering
Ældreboliger		Senest 30 hverdage	Ingen tidsfrister
Plejeboliger og plejehjemspladser		Senest 20 hverdage	Senest 2 måneder efter der er truffet en afgørelse, if. Folketingets plejeboligggaranti**). Denne tidsfrist gælder dog ikke, hvis borgeren ønsker en bestemt, navngiven bebyggelse.

Type af hjælp	Specifikation	Tidsfrister for visitation (afgørelse)	Tidsfrister for levering efter visitationen
Boligindretning			
	Småændringer	Senest 10 hverdage	Leveringen varierer afhængigt af de eksterne samarbejdspartnere
	Lidt større ændringer	Senest 5 måneder	Leveringen varierer afhængigt af de eksterne samarbejdspartnere
	Omfattende ændringer	Senest 7 måneder	Leveringen varierer afhængigt af de eksterne samarbejdspartnere
Personlige hjælpemidler			
Stomihjælpemidler, diabeteshjælpemidler		Senest 5 hverdage	Senest 3 hverdage
Inkontinensbleer og kateter-produkter		Senest 20 hverdage	Senest 3 hverdage
Øvrige personlige hjælpemidler		Senest 20 hverdage	Varierende fra 2 hverdage til 3 måneder
Hjælpemidler til udlån			
Type 1: Hjælpemidler, der skal sikre borgeren en nødvendig og sikkerhedsmæssig forsvarlig pleje (fx. plejeseng, slides, toilet/badestol, personløfter, plexiglasplade)		Senest 1 hverdag	Leveringstid: senest 1 hverdag. Instruktion: Senest følgende hverdag efter leveringen, hvis behov herfor.
Type 2: Hjælpemidler, der kompenserer for manglende eller nedsat funktionsevne, og som kræver hjemmebesøg, men ikke tilretning (fx. kørestol, rollator og badebænk)		Senest 25 hverdage	Leveringstid: senest 2 hverdage. Instruktion: Senest 2 dage efter leveringen, hvis behov herfor.
Type 3: Hjælpemidler, hvor der kræves yderligere oplysninger og/eller ekstern bistand (fx. mobilitetshjælpemidler, specielle kørestole, el-kørestole, individuelt tilrettede hjælpemidler.		Senest 70 hverdage	Leveringstid: Der er ingen tidsfrist for leveringen, idet hjælpemidlet som oftest leveres direkte fra producenten. Instruktion: Senest 2 dage efter leveringen, hvis behov herfor.

Type af hjælp	Specifikation	Tidsfrister for visitation (afgørelse)	Tidsfrister for levering efter visitationen
Forbrugsgoder		Senest 50 hverdage	Ingen tidsfrist for leveringen, idet forbrugsgodet som oftest købes af borgeren. Instruktion: 1-2 dage efter indkøbet/leveringen, hvis behov herfor.
Handicapbiler		Senest 5 måneder	Leveringen varierer afhængigt af de eksterne samarbejdspartnere
Kørselsordninger			
	Kørsel til træning, aflastning og aktiviteter	Senest 25 hverdage	Umiddelbart efter afgørelsen
	Handicapkørsel	Senest 25 hverdage	Senest 10 hverdage (Midttrafik)
	Kørsel til læge/speciallæge	Senest 25 hverdage	Umiddelbart efter afgørelsen
	Kørsel til genoptræning efter udskrivning fra sygehus	Senest 25 hverdage (***)	Umiddelbart efter afgørelsen
	Ledsagelse til de over 67-årige	Senest 25 hverdage	Umiddelbart efter afgørelsen
Korttidspladser		Senest 5 hverdage	Senest 10 hverdage
Afløsning og aflastning		Senest 10 hverdage	Senest 5 hverdage
Snerydning		Senest 20 hverdage	Tilmelding sker til den 1. eller 15. i måneden, eller nærmeste hverdag efter disse datoer.
Omsorgstandpleje og tandproteser		Senest 20 hverdage	Umiddelbart efter afgørelsen
Pasning af nærtstående med betydeligt handicap m.v.		Senest 10 hverdage	Arbejdsgiver skal senest 6 uger før orloven have besked
Plejevederlag - pasning af døende		Senest 5 hverdage	Arbejdsgiver skal bevilge fri

*) Tidsfristen for visitationen fremgår af sundhedsaftalen mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland.

***) Plejehjemsgarantien på 2 måneder er under forudsætning af, at borgeren ikke vælger en bestemt, navngiven bebyggelse, men blot en plejebolig i hele kommunen.

****) Visitationen til kørsel sker i forbindelse med borgers start på genoptræningen.

Adresser på lokalcentre og plejehjem

NORD

Lokalcenter Hørgården og Vejlbj

Tlf. 86 18 65 65

Områdechef Hanne Juul-Madsen

Lokalcenter Hørgården - Hørgårdsvej 17, 8240 Risskov

Lokalcenter Vejlbj - Vikær Toften 6, 8240 Risskov

Plejehjemmet **Vikærgården** og Plejeboligerne på **Jasminvej** er en del af lokalcentret

Lokalcenter Trøjborg og Abildgården

Tlf. 87 36 81 00

Områdechef Anker Thuesen

Lokalcenter Trøjborg - Kirkegårdsvej 53, 8000 Aarhus C

Lokalcenter Abildgården - Skovvangsvej 99, 8200 Aarhus N

Lokalcenter Nord

Tlf. 87 13 29 00

Områdechef Jonna Majcher

Lokalcenter Skæring - Sommersmindevej 2, 8250 Egå

Lokalcenter Hjortshøj - Hjortshøj Stationsvej 40, 8530 Hjortshøj

Lokalcenter Sønderskovhus - Lystrup Centervej 78, 8520 Lystrup

Lokalcenter Rosenbakken - Grenåvej 701, 8541 Skødstrup

Lokalcenter Skelager og Bjørnshøj

Tlf. 87 40 87 00

Områdechef Jette Siggaard

Lokalcenter Skelager - Skelagervej 33, 8200 Aarhus N

Plejeboligerne **Lisbjergus** er en del af lokalcentret

Lokalcenter Bjørnshøj - Gartnerparken 1 - 5, 8380 Trige

Midtbyens Lokalcentre

Tlf. 87 13 46 00

Områdechef Anette Poulsen

Lokalcenter Møllestien - Grønnegade 10 8000 Aarhus C

Lokalcenter Vestervang - Vestervang 16 - 18, 8000 Aarhus C

Lokalcenter Carl Blochs Gade - Carl Blochs Gade 30, 8000 Aarhus C

Plejeboligerne **Cereshuset** er en del af lokalcentret

Lokalcenter Hasle, Gellerup og Toftegården

Tlf. 87 13 57 57

Områdechef Morten Pors Ilsøe

Lokalcenter Hasle - Rymarken 118, 8210 Aarhus V

Lokalcenter Gellerup - Gudrunsvej 80 8220 Brabrand

Lokalcenter Toftegården - Sandkåsvej 1, 8210 Aarhus V

Plejeboligerne **Sandkåsvej** 41 er en del af lokalcentret

Lokalcentrene Nordvest

Tlf. 89 37 10 00

Områdechef Hans Jørgen Juul-Madsen

Lokalcenter Fuglebakken - Fuglebakkevej 4A, 8210 Aarhus V

Lokalcenter Bjerggården - Østerøgade 20, 8200 Aarhus N

Lokalcenter Åbygård - Kingosvej 1 - 7, 8230 Åbyhøj

Plejehjemmet **Thorsgården** er en del af lokalcentret

Caritas - Specialplejehjem for tilbud på demensområdet

Tlf. 87 13 19 19

Demenschef: Lissie la Cour

Graham Bells Vej 2 8200 Aarhus N.

Det selvejende plejehjem **Kløvervangen**

Kløvervangen 31, 8541 Skødstrup

Tlf. 87 49 15 15

Det selvejende plejehjem **Fortegården**

Femmøllervej 10, 8240 Risskov

Tlf. 86 17 81 44

SYD

Frederiksbjerg Lokalcentre

Tlf. 87 13 48 00

Områdechef Inge Hedegaard

Sundheds- og Kulturcenter Frederiksbjerg og Langenæs

Ankersgade 21, 8000 Aarhus C

Plejeboligerne i **Augustenborggade** er en del af lokalcentret

Lokalcenter Dalgas - Dalgas Avenue 54, 8000 Aarhus C

Lokalcenter Marselis - Marselis Boulevard 94 A, 8000 Aarhus C

Plejeboligerne på **Husumvej** er en del af lokalcentret

Lokalcentrene Vest

Tlf. 87 13 47 00

Områdechef Jette Damgaard Harreskov

Lokalcenter Havkær - Mosealléen 1-3, 8381 Tilst

Lokalcenter Brabrand - Voldbækvej 92, 8220 Brabrand

Plejehjemmene **Møllegården** og **Engsøgård** er en del af lokalcentret

Lokalcenter Sabro - Sabro Kirkevej 151, 8471 Sabro

Lokalcenter Næshøj - Næshøjvej 41, 8462 Harlev J

Lokalcenter Holme og Skåde

Tlf. 87 13 50 00

Områdechef Ulla Reintoft Henriksen

Lokalcenter Holme - Nygårdsvej 34, 8270 Højbjerg

Plejeboligerne **Madsbjerg** er en del af lokalcentret

Lokalcenter Skåde - Bushøjvænget 113, 8270 Højbjerg

Plejhjemmet **Egely** og plejeboligerne på **Hestehavevej** er en del af lokalcentret

Lokalcentrene Syd

Tlf. 87 13 43 38

Konstitueret områdechef Lisbeth Lind Skovhus

Lokalcenter Tranbjerg - Torvevænget 3 A, 8310 Tranbjerg J

Lokalcenter Elmevang - Elmevangsvej 2, 8355 Solbjerg

Lokalcenter Eskegården - Byagervej 115, 8330 Beder

Malling Plejehjem og **Kristiansgården** er en del af lokalcentret

Lokalcenter Kildevang - Langballevej 8320 Mårslet

Lokalcentrene Sydvest

Tlf. 87 13 30 00

Områdechef Peter Kaas

Lokalcenter Søholm - Bispevej 70, 8260 Viby J

Lokalcenter Bøgeskovhus - Skovlundsgårdsvej 51, 8260 Viby J

Lokalcenter Koltgården - Kunnerupvej 196, 8361 Hasselager

Lokalcenter Viby og Rosenvang

Tlf. 87 13 56 00

Områdechef Marianne Resbo

Lokalcenter Viby

Kongsgårdsvej 6 8260 Viby J

Lokalcenter Rosenvang

Vidtskuevej 4, 8260 Viby J

Det selvejende plejehjem **Sct. Olaf**

Hjulbjergvej 58, 8270 Højbjerg

Tlf. 87 36 80 40